

Fagbladet

OFFICEREN

06 / DECEMBER 2020

OPERATION MINK

NÅR MAN SKIFTER VÆRN
GRÆNSEAFTALE MELLEM HOD OG HPRD
HVAD MED ARNE?

"HVIS JEG FÅR NOGET AT SKULLE HAVE SAGT, KOMMER
VI IKKE TIL AT LAVE SÅDAN ET UDBUD IGEN"

www.hod.dk

INDHOLD

NR. 6/2020

Leder

Kort nyt

"Hvis jeg får noget at skulle have sagt, kommer vi ikke til at lave sådan et udbud igen"

Hvad med officeren 'Arne'?

Operation mink

Når man skifter værn

Faglige forklaringer

Terror i metroen

David Kilcullen:
Vesten skal rette vores fjenders hybridvåben mod dem selv

Det glemmer jeg aldrig...

Indlæg fra medlemmer

Verserende sager

Forsidefoto:
Forsvarsgalleriet.dk

Bagsidefoto:
Claus Bech

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

2020 – ÅRET DER FORSVANDT?

JEG HAR IKKE TIDLIGERE ÅR fundet anledning til at bruge decemberlederen til at evaluere på det forgangne år. Men 2020 har vist i alles bevidsthed og hverdag været noget ganske særligt, så nu skal det være.

Ikke mindst før Coronaen flyttede fokus, fyldte flere højtstående officerers og civile embedsmænds gøren og laden godt i mediebilledet. En måtte med en dom i landsretten forlade Forsvaret, mens andre måtte skifte plads, blot fordi andre ikke læste mails eller stod ved deres rolle i tilsynet med landets sikkerhed.

I kølvandet er det lykkedes ministeren at mistænkeliggøre en hel chefgruppe og og sætte dem på skolebænken, selv om man nok i stedet burde have taget fat på den styrelseskonstruktion og de idelige besparelser, som er den reelle hæmsko for en effektiv kontrolvirksomhed. Jeg havde da også gerne set, at ministeren havde været lige så ihærdig med at opnå succes med sine gode intentioner om blandt andet højnelse af jobtilfredshed, fastholdelse og øget samarbejde. Men når ret skal være ret, er coronakrisen nok også her kommet lidt på tværs.

Coronaen er i hvert fald den eneste plausible forklaring på, at mange vigtige projekter er forsinket eller gået i stå. For eksempel har Hovedsamarbejdsudvalget stadig til gode at få forelagt og behandle myndighedernes forslag til nødvendige fastholdelsestiltag. Så selv om den øgede arbejdsløshed uden for hegn kortvarigt har bremset afgang, så er der stadig mange, der forlader Forsvaret og øvrige styrelser. Dels fordi udfordringerne med geografisk mobilitet, tjenesteplaner, forringede karriere- og uddannelsesvilkår ikke er forsvundet. Dels fordi coronarelaterede opgaver ved testcentre, grænser

og nu lukningen af minkproduktionen har øget det årelange høje pres på beredskabscentrene til et for flere opslidende og uacceptabelt niveau. Opgaver, der for mange i Forsvaret - sammen med VIDAR, GEFION og FRONTEX - opleves at afvige fra det Forsvar, de har meldt sig til, samt at hæmme og forringe opbygningen af de primære militære kapaciteter. Det var således allerede inden minkaktionen usikkert, om det uddannelsesmæssige efterslæb skabt under de første måneders lock-down kunne indhentes, og mange værnepligtige var hjemsendt uden at være færdiguddannet.

Selv om det i mange sammenhænge ikke er synligt, har krisen forårsaget en ophobning og forsinkelse af sager, som vi har med primært Forsvarsministeriets Personalestyrelse. Som det også ses af de fortsatte udfordringer med tidsstyring og håndtering af ny ferie, så er det ofte sager, som skaber usikkerhed og derfor også berettiget utilfredshed hos det personel, der rammes. Jeg er rimeligt sikker på, at Coronaens øgede krav til rengøring og bespising gav dråben, der fik ISS-bægeret til at flyde over hos Forsvarets ansatte og kræve politisk handling for at få genetableret tålelige forhold.

Det er vist sikkert at sige, at oplevelsen i både ministeriet, Forsvarskommandoen og Beredskabsstyrelsen har været, at Coronaen har bekræftet evnen til krisehåndtering. Jeg er da også enig i, at alle – helt

som vi plejer – har løst alle opgaver. Men der har også været hår i suppen, som har bekræftet mig i det, jeg sagde på et møde i samarbejdsudvalget midt på året, nemlig at vi nok skulle være taknemmelige over, at det militært set trods alt var en begrænset krise – at al vigtig infrastruktur var intakt, og at ingen skød på os.

Coronaen har bekræftet evnen til krisehåndtering. Men der har også været hår i suppen. Vi skal nok skulle være taknemmelige over, at det militært set trods alt var en begrænset krise – at al vigtig infrastruktur var intakt, og at ingen skød på os.

På positivsiden udtalte jeg også, at krisen havde revitaliseret partssamarbejdet, fordi vi i modsætning til det, vi generelt har oplevet siden introduktionen af new public management, under coronakrisen har oplevet hurtige løsninger gennem effektive og kompromissøgende forhandlinger.

Coronakrisen har også været den reelle fødselshjælper til både virtuelle møder og hjemmearbejde.

Coronaen har med andre ord på godt og ondt givet leasons identified. Men netop fordi ikke alle læringer er ubetinget gode, bør det derfor heller ikke overlades til mulig lokal suboptimering at omsætte det til leasons learned. Jeg håber, at vi kan se frem mod mere normale tilstande i 2021, og at vi sammen med Forsvarets nye chef, ministeriet og styrelser kan få løst de udestående udfordringer og udnytte erfaringerne fra coronakrisen til Forsvarets og de ansattes bedste.

PRÆCISERING

I FORRIGE NUMMER AF OFFICEREN, nr.

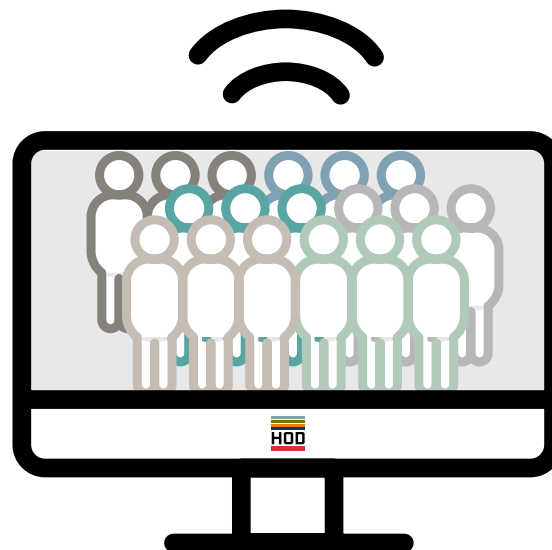
5 2020, var der en artikel med chefen for Hærkommandoen, der svarede på spørgsmål ud fra emner, som yngre officerer i Hæren har henvendt sig til HOD med. Jeg vil hermed gerne præcisere, at det ikke var alle henvendelser, der var kommet direkte til HOD. Nogle var kommet ad omveje.

*Vickie Lind,
pressechef HOD*

Forenede Gruppeliv har sat præmien op pr. 1. januar 2021

Hel-dækning
kr. 302,-

Halv-dækning
kr. 151,-

HOD SKAL BRUGE DIT SAMTYKKE

HVER ENESTE DAG bliver HOD kontaktet af medlemmer, der har brug for hjælp. For at kunne det skal vi bruge medlemmernes samtykke. HOD skal som alle andre efterleve persondataforordningen, og derfor skal du acceptere en samtykkeerklæring.

HOD opbevarer oplysninger om de enkelte medlemmer for at kunne varetage deres interesser. Grundlæggende er der tale om almindelige persondata som CPR, medarbejdernummer, adresse, mailadresser, telefonnummer med videre. Samtidig har vi også mere detaljerede oplysninger om de sager, hvor vi har hjulpet medlemmerne. Endelig har vi også mere generelle oplysninger, som bruges til statistiske opgørelser, som for eksempel når vi laver oversigter over løn og tillæg.

HOD bruger kun dine personfølsomme data, hvis det er nødvendigt i forbindelse med en eventuel sag, og vi bruger kun de absolut nødvendige data.

Du giver samtykke ved at logge på MIT HOD, så vil du automatisk blive bedt om det.

Spørg, hvis du er usikker eller i tvivl!

Hvis du har spørgsmål angående HOD's anvendelse af dine personfølsomme data, så er du velkommen til at kontakte os. Du er også velkommen til at skrive direkte til konsulent Steen Gøtsche på goetsche@hod.dk.

Glædelig jul

HOD holder lukket
i perioden fra den
24. december til og
med den 3. januar.

Vi ønsker jer alle
en rigtig glædelig jul
samt et fredfyldt nytår.
Forhåbentlig bliver
alting mere
normalt i 2021.

GENERAL FLEMMING LENTFER TILTRÅDTE 1. DECEMBER SOM NY FORSVARSCHEF

– **STORT TILLYKKE TIL FLEMMING.** Jeg håber, at vi kan se frem mod mere normale tilstande i 2021, så vi sammen kan tage fat på at løse alle de udfordringer, som vi står overfor, siger formand for HOD, Niels Tønning.

Flemming Lentfer kommer fra en stilling som direktør for Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI).

Den afgående forsvarschef, general Bjørn Bisserup, var yderligere fungerende direktør for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Den position er brigadegeneral Anders Mærkedahl Pedersen udpeget til med virkning fra dags dato.

Anders Mærkedahl kommer ligeledes fra Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, hvor han har været vicechef siden 2017.

Har du spørgsmål,
der handler om rettigheder
i coronarelaterede sager,
så opdaterer vi løbende hod.dk
ellers kontakt konsulent

Steen Gøtsche
3525 0301

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

"HVIS JEG FÅR NOGET AT SKULLE HAVE SAGT, KOMMER VI IKKE TIL AT LAVE SÅDAN ET UDBUD IGEN"

Siden sommerferien har der rejst sig en storm af klager over ISS, som leverer mad, rengøring, arealpleje og alt andet inden for *facility management* til Forsvaret frem til 2024. **Men er der udsigt til, at det bliver bedre?** Ja, siger chefen for kontraktstyringsafdelingen i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, kommandørkaptajn Jan Quist Jakobsen. Men det bliver ikke prangende, påpeger han.

TEKST KASPER BRØNDUM ANDERSEN

”DET FYLDER RIGTIG MEGET I ØJEBLIKKET. Og der er ikke nogen tvivl om, at det her bliver et langt, sejt træk.”

Der hænger en tung tåge af klager over Forsvarets etableringer, og der er kun udsigt til små skridt fremad i den kommende tid. Der er dog enkelte lyspunkter, når Jan Quist Jakobsen kigger ud over landskabet. Som chef for Kontraktstyringsafdelingen i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) har han ansvaret for at håndtere de mange klager over ISS, som både har ramt FES og en lang række medier i løbet af efteråret.

Som det også blev omtalt på lederplads i seneste nummer af Officeren, så betaler soldater på alle niveauer en høj pris for, at Forsvaret indgik en rekordstor kontrakt med ISS frem til 2024. En kontrakt, der giver en trecifret millionbesparelse på facility management-området. Det ligger nu i hænderne på ISS, hvilket for tiden giver masser af arbejde for kommandørkaptajn Jan Quist Jakobsen.

Hver morgen sætter han sig for den virtuelle bordende i et særligt operationsrum, hvor FES og ISS mødes for at løse de problemer, der ikke kan findes en lokal løsning på.

- Vi har en liste med de sager, der er meldt ind til kontrolpunktet. Udgangspunktet er, at tingene skal løses lokalt. Men det kan ikke altid lade sig gøre. Vi tager så konfliktområderne i O-rummet. Her stiller ISS med deres hold, og vi har folk fra vedligeholdelse, økonomi, kundeafdelingen, kontraktstyringsfolk og jurister til at vurdere sagerne, siger Jan Quist Jakobsen.

Mere lokal indflydelse

Ud over at løse de opståede problemer fra dag til dag arbejder FES også med mere langsigtede løsninger. Derfor har FES iværksat en decentral struktur med 28 partnerelementer. Som en del af det arbejde har FES gennemført et pilotprojekt, hvor garnisonskommandanterne i Frederikshavn og Fredericia har fået større indflydelse på, hvad der skal prioriteres.

- Ligesom vi kender fra HR og økonomi, får tjenestestedschefen fra 1. januar en partner, og partneren får et budget, som chefen har medindflydelse på. Så

han kan være med til at prioritere. De får ikke en stor pose penge – de får det samme, som vi hidtil har rådet over her i Hjørring –, vi lægger bare pengene ud lokalt. Vi tror på, at det giver en bedre anvendelse, siger Jan Quist Jakobsen.

Ud over pengene til facility management er der også lagt en del af økonomien til vedligeholdelse ud til etableringerne selv. Samlet set er håbet fra FES's side, at de 28 partnerelementer og tjenestestedscheferne i fællesskab vil være i stand til at disponere midlerne, så tilfredsheden stiger blandt personalet.

Langt fra luksus

Går man og håber på velduftende kingsize-senge, skinnende bade faciliteter som i tv-reklamer og Michelin-mad på menuen, kan man – selvfølgelig – godt skrue ned for forventningerne. Pengene er små, uanset hvem der disponerer dem.

- Vi har ikke penge til det, der er nice, men man kan trods alt bedre se lokalt, hvor behovet er, siger kontraktstyringschefen, der forsøger at have slutbrugerens behov i fokus, når der skal findes løsninger.

- Jeg tror, jeg har en fordel i, at jeg selv har været rundt og oplevet virkeligheden ude på tjenestestederne. Mine forgængere var jurister og har måske kigget mere på selve aftalerne. Selv om der ikke er det helt store manøvrerum, kan vi lige så godt tage udgangspunkt i brugernes perspektiv frem for at have fokus på aftalen. Der er det nok en fordel at være officer.

- Et af problemerne er, at man fra starten ikke var helt åben om, at der er væsentligt færre midler til rådighed i denne her kontrakt. **Man har valgt at flytte midler til det operative område, samtidig med at vi skal forsøge at holde et nogenlunde serviceniveau for de resterende midler.** Men når man har savet et trecifret millionbeløb om året af, så er det svært.

Jan Quist Jakobsen

Kommandørkaptajn Jan Quist Jakobsen begyndte i maj i år som chef for kontraktstyringsafdelingen i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse.

Øget antal kontroller

Øget kontrol er også et af de håndtag, som Jan Quist Jakobsen og resten af holdet i O-rummet hiver i. Eksempelvis er der kommet ekstra rengøring på de tjenestesteder, hvor folk har døgnvagter. Indsatsen giver dobbelt arbejde. Først og fremmest ligger der noget arbejde i at få den ekstra indsats iværksat, og efterfølgende er der behov for mere kontrol.

- Når vi får henvendelserne ind i O-rummet, iværksætter vi audits eller kontroller. Der var for eksempel nogle forhold i Skive, hvor der blandt andet var en række forhæng og svabere, der skulle skiftes ud, og nogle gulvrister, der skulle renses. Men ellers var standarden generelt inden for skiven, siger Jan Quist Jakobsen, som også har sendt kontrolteamet rundt til Karup, Oksbøl og forskellige steder på Sjælland.

Selv om de mange kontroller på rengøringsområdet sjældent viser imponerende resultater, er arbejdet ofte udført OK i forhold til kravene i kontrakten.

- Et af problemerne er, at man fra starten ikke var helt åben om, at der er væsentligt færre midler til rådighed i denne her kontrakt. Man har valgt at flytte midler til det operative område, samtidig med at vi skal forsøge at holde et nogenlunde serviceniveau for de resterende midler. Men når man har savet et trecifret millionbeløb om året af, så er det svært, siger Jan Quist Jakobsen og fortsætter:

- Mange af frustrationerne skyldes også den øgede frygt for COVID, så det har vi brugt en del ekstra ressourcer på. For eksempel i forhold til ekstra rengøring af kontaktflader. ISS kan heller ikke servere den buffet, der egentlig ligger i kontrakten. Nogle steder leverer man en rimelig forplejning, men vi kan også konstatere, at der andre steder er plads til forbedring. Og vi kan ikke give corona skylden for alting.

Fælles front på Facebook

Aftalen med ISS trådte i kraft i februar 2018. Alligevel var det først i løbet af sommeren i år, at bølgerne for alvor begyndte at gå højt. Det er foreløbig kulmineret med oprettelsen af Facebook-gruppen "Til kamp mod ISS", der er skrivende stund har rundet 6.000 medlemmer. Desuden har flere faglige organisationer kritiseret forholdene for deres medlemmer.

Ud over de grundlæggende snævre økonomiske rammer skal årsagen til den stigende utilfredshed ifølge chefen for kontraktstyringsafdelingen til dels findes i en række forhold, der har ændret sig væsentligt. Det gælder blandt andet den sikkerhedspolitiske situation, hvor der i dag ikke er uhindret adgang til kasernerne. Dermed kan ISS ikke anvende faciliteterne til andre ting, der kan bidrage til indtjeningen. Samtidig har corona-situationen betydet, at ISS har kapacitetstilpasset på kontrakten.

- Vi blander os sådan set ikke i, hvor mange mennesker ISS stiller med for at løse de opgaver, som står i kontrakten. Vores opgave er så at sikre en rimelig facility management inden for de givne rammer. Selvfølgelig skal der ikke være spindelvæv i hjørnerne og hår i afløbet. Men vi kan kun forvente de helt basale ydelser. Vi har ikke været tilfredse med ISS's leverancer, og vi forventer helt klart, at det bliver forbedret, lyder det fra Jan Quist Jakobsen, som anerkender en smule lys forude.

- På længere sigt tror jeg, at det bliver bedre. Men det bliver ikke prangende. Og hvis jeg får indflydelse på det, så kommer vi ikke til at lave sådan et udbud igen. ■

PILEN PEGER MOD MERE LOKALT ANSVAR

Et af de væsentligste tiltag, der skal rette op på niveauet for rengøring, forplejning og vedligehold på Forsvarets etableringer, er mere lokal medbestemmelse. Dels har det vist sig sårbart at have én leverandør til så stort et område, dels har en række forhold ændret sig, siden aftalen blev indgået.

Aftalen har en værdi på tre milliarder kroner og rummer facility management på over 500 etableringer i Danmark. Det gælder alt fra rengøring, forplejning, arealpleje og bygninger til tekniske installationer, øvelsesområder og brandberedskab.

Kontrakten med ISS løber til januar 2024. Men der er allerede høstet mange erfaringer, som betyder, at man sandsynligvis vil skrue det hele sammen på en anden måde i fremtiden.

SAMRÅD OM ISS

Fredag den 27. november var forsvarsminister Trine Bramsen (S) kaldt i samråd på grund af den stigende utilfredshed i Forsvaret med ISS.

Her kom det blandt andet frem, at forsvarsministeren har bedt Kammeradvokaten om at undersøge, hvordan Forsvaret eventuelt kan komme ud af kontrakten med ISS.

- I denne uge har jeg givet FES mandat til, at Kammeradvokaten undersøger de juridiske forhold i ISS-kontrakten. Det er hardcore jura, som vi nu skal se på, forklarede ministeren.

Ministeren blev blandt andet også spurgt, om det er en dårlig kontrakt, der er lavet mellem Forsvaret og ISS.

- Kontrakten er meget løst formuleret på en række områder. Derfor er det ikke sort-hvidt i forhold til, hvad der skal leveres. Og hvad der bliver leveret, sagde ministeren.

Ved samrådets slutning blev der spurgt til, om man kan forestille sig, at hele opgaven kommer tilbage til Forsvaret i stedet for at være udliciteret. Ifølge ministeren er det ikke nødvendigvis den rigtige løsning.

Customized **SPECIAL MISSION** Solutions

Photo: Rune Dyrholm / Forsvaret

Examples of Applications:

- ▶ L3Harris Wescam EO Sensors
- ▶ Surveillance Systems
- ▶ Night Vision Cockpit Modifications
- ▶ UAV ID & Tracking System

LOGISTICS & PARTS SERVICES

DESIGN, ENG. & CERTIFICATION

INSTALLATION SERVICES

PRODUCTION SERVICES

LINE & DEPOT LEVEL MAINT.

TRAINING SERVICES

PRODUCT DEVELOPMENT

CONSULTANCY SERVICES

Scandinavian Avionics A/S – HQ of The SA Group | Stratusvej 9, DK-7190 Billund | SA@scanav.com | www.scanav.com

HVAD MED OFFICEREN 'ARNE'?

I skrivende stund venter vi på to lovforslag og senere rigtig lovgivning, der har

relation til pensionsalder.

Først er der den lov, der skal justere folkepensionsalderen og den deraf følgende pligtige afgangsalder for nogle af de tjenestemandsansatte officerer. Dernæst er der den lov, der skal udmønte aftalen om ret til tidligere pension – den såkaldte "Arne-pension". Begge love skal vedtages inden årsskiftet.

TEKST KONSULENT STEEN MIKKELSEN ILLUSTRATION STORME VAN DIJK

Justering af folkepensionsalderen og den pligtige afgangsalder

Ved tilbagetrækningsreformen i 2011 og OK11 blev det aftalt, at den pligtige afgangsalder for nogle af de tjenestemandsansatte officerer skal være "fem år før folkepensionsalderen". Det gælder for de tjenestemandsansatte officerer, der er født 1. januar 1963 eller senere.

Samtidig blev det aftalt, at folkepensionsalderen skal justeres (indekseres) hvert 5. år – første gang i 2015. Justeringen skal ske for at tage højde for danskernes stigende middellevetid, og den skal ske på baggrund af Danmarks Statistiks opgørelse af middellevetiden. Stigningen i folkepensionsalderen kan dog kun ske med et år ad gangen.

I 2015 blev folkepensionsalderen justeret fra 67 år til 68 år og den pligtige afgangsalder fra 62 år til 63 år for personer, der født 1. januar 1963 eller senere.

Nu er vi nået til 2020, hvor folkepensionsalderen og den deraf følgende pligtige afgangsalder igen skal justeres – denne gang for personer, der er født 1. januar 1967 eller senere.

Der er endnu ikke fremsat et lovforslag herom, men der er udarbejdet et udkast til forslag til ændring af lov om social pension. Heraf fremgår, at oplægget vil være, at folkepensionsalderen ændres fra 68 år til 69 år for

dem, der er født 1. januar 1967 eller senere. Og så vil den pligtige afgangsalder stige fra 63 år til 64 år for tjenestemandsansatte officerer, der er født 1. januar 1967 eller senere.

Ret til tidlig pension

Regeringen og nogle af Folketingets partier indgik i oktober en aftale om "ret til tidlig pension" for folk med lange og hårde arbejdsliv.

Den aftale skal omsættes til lov, og det er aftalt, at loven skal vedtages inden årsskiftet. Aktuelt er det fremsat et lovforslag.

Der er mange elementer i den aftale, men jeg vil især fremhæve to – nemlig at retten til tidlig pension baseres på anciennitet på arbejdsmarkedet, og at person, der opfylder et krav til anciennitet, kan opnå ret til pension 1, 2 eller 3 år før folkepensionsalderen.

For årgange født i 1955 (andet halvår) til 1964 er der følgende anciennitetskrav med en opgørelsesalder ved 61 år:

- 44 år på arbejdsmarkedet giver ret til 3 år med tidlig pension
- 43 år på arbejdsmarkedet giver ret til 2 år med tidlig pension

- 42 år på arbejdsmarkedet givet ret til 1 år med tidlig pension
- Ovenstående vil være gældende til og med 2025.

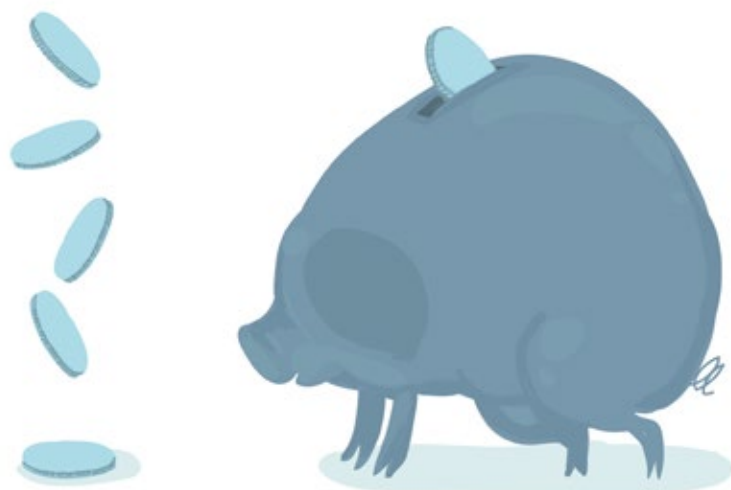
Fra 2026 hæves opgørelsestidspunktet til 62 år, og anciennitetskravene ændres til 43-45 år. Det vil gælde årgange fra 1965 til 1968. Fra 2031 bliver opgørelsestidspunktet 63 år, mens anciennitetskravet bliver 44-46 år for årgange fra 1969 til 1970. For årgang 1971 og frem vil opgørelsesalderen og kravene til tid på arbejdsmarkedet automatisk følge folkepensionsalderen.

Hvad betyder det så for officererne?

Grundlæggende vil officerer kunne opnå ret til tidlig pension i forhold til folkepensionsalderen ud fra en anciennitetsmæssig synsvinkel.

Men der er indbygget en reduktion af tidlig pension, hvis man f.eks. har en alderspensionsordning med løbende udbetalinger (tjenestemandspension) og/eller pensionsopsparinger i depot.

For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger foretages fradraget med udgangspunkt i et beløb, der svarer til 80 pct. af det indberettede beregnede livsvarige årlige pensionsbeløb.

For alle øvrige ordninger beregnes et årligt pensionsbeløb som 5 pct. af det indberettede depot. Fradraget foretages herefter med 80 pct. af det beregnede årlige pensionsbeløb.

Der er her tale om forhold, der er helt og aldeles individuelt reguleret. Men umiddelbart forekommer det ikke, som om der vil være "noget tilbage at komme efter" for en officer, herunder en officer i tiden mellem pligtig afgangsalder og folkepensionsalder. ■

OPERATION MINK

Beredskabsstyrelsens Logistikcenter i Nordjylland har fungeret som det logistiske centralnervesystem bag nedslåningen af mink. En hård opgave med uhørt stor medieomtale, men også en positiv oplevelse af, at "det store forsvar" hjalp, da man rakte ud.

AFLIVNINGEN AF DANSKE MINK har fyldt meget i den danske offentlighed, men for det fem mand-store kontor i Beredskabsstyrelsens Logistikcenter i Thisted har opgaven alligevel fyldt mere end for de fleste. I to måneder har centret udgjort det logistiske centralnervesystem bag myndighedernes indsats med at aflive mink i Nordjylland og senere resten af Danmark.

Over en internetforbindelse har sektions- og logistikchef Lars Enevoldsen samt sektionsleder og næstkommanderende Simon Kokfelt indvilliget i at fortælle om planlægningen bag den omfattende og langvarige logistikopgave, om kollegernes opgaveløsning ude på minkfarmene samt den afgørende støtte fra resten af Forsvaret.

- Undervejs har jeg yndet at sige, at hvis jeg havde under 50 opkald om dagen, så havde det været en god dag på kontoret, siger Lars Enevoldsen med et lettere træt smil på computerskærmen.

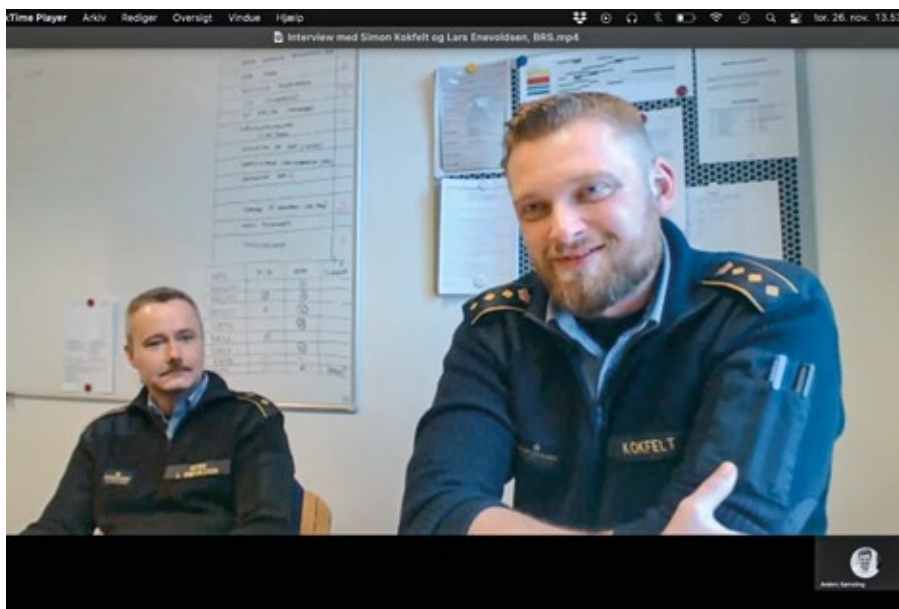
"Hvilket scenarium kigger vi ind i?"

I sommer lød de første officielle meldinger om, at der var fundet corona-smittede mink i Danmark, og i september oplyste myndighederne, at 20 minkbesætninger i Danmark var registreret smittede med covid-19. Derfor arbejdede Beredskabsstyrelsen og Logistikcenter Åndedræt sammen med Fødevarestyrelsen allerede i det tidlige efterår på at forudsige de opgaver, der kunne vente lige rundt om hjørnet, fortæller Lars Enevoldsen.

- Til at starte med var det jo 20 besætninger, der var

TEKST ANDERS HØJER RØMELING FOTO FORSVARSGALLERIET.DK

Helt i tråd med tiden
blev interviewet
med sektions- og
logistikchef Lars
Enevoldsen og
sektionsleder og
næstkommanderende
Simon Kokfelt
lavet virtuelt.

smittede, men hvis nu de her besætninger skulle slås ned ligesom de tre, man havde aflivet i sommer, hvad var da scenariet, som vi ville kigge ind i? Derfor begyndte vi at undersøge, hvad vi ville skulle bruge for at løfte opgaven.

Simon Kokfelt supplerer:

- I september var vi i løbende dialog med blandt andet CBRN og GEO Kompagniet i Skive for at høre, hvad de måtte have på lager af materiel og mandskab. I begyndelsen af oktober startede opgaven så officielt, og derfra gik det stærkt.

For logistikcenteret var opgaven at yde logistisk støtte og backup til Fødevarestyrelsen, blandt andet ved at skaffe personligt beskyttelsesudstyr og -dragter og hjælpe med at opbygge rensefaciliteter, så mandskab og udstyr kunne renses, efter at de havde været inde på farmene, fortæller Lars Enevoldsen.

- Første skridt var at bygge en renseplads på flyvepladsen i Aalborg. Det var den første og største opgave for os at få det site til at fungere, hvor man ud over hele det logistiske set-up i form af telte, containere, lys, vand og varme også skulle opbygge og facilitere iklædning af beskyttelsesudstyr, fysisk udrensning samt styringen og koordineringen af indsatsen.

På mandskabsdelen havde afdelingen i Nordjylland alle kræfter i brug, fortæller Simon Kokfelt.

- Vi var indsat med i alt 180 mand samt vores stabsapparat, hvor folk var på i døgndrift for at supportere indsatsen. Måske lyder 200 mand ikke af meget, men kigger man på vores organisations størrelse, så er det en ret stor procentdel, der har været indsat de sidste to måneder.

Lars Enevoldsen istemmer:

- Vi stod til rådighed 24 timer i døgnet og løste opgaver med alt fra indkvartering og forplejning til reparation og rådgivning i brugen af udstyr og levering af beskyttelsesdragter. Vi hjalp ikke kun vores egne folk, men også Fødevarestyrelsen, politiet og resten af Forsvaret. Det at supportere hele den nationale indsats har været en stor opgave for vores lille organisation.

Den menneskelige effekt

Da oktober gik over i november, lød meldingen fra øver-

ste sted, at aflivningen nu gjaldt alle mink i Danmark. Undervejs voksede logistikcenteret opgave til at skulle supportere logistikken ved i alt fire rensepladser. Det høje tempo og de mange opkald fortsatte, og samtidig var Beredskabsstyrelsens medarbejdere ude på farmene for at støtte med aflivningen af mink.

- Modsat de katastrofer og ulykker, vi nogle gange kaldes ud til, så havde vi her en planlægningsfase. Men planlægningsfasen var så kort og opgaven så stor, at vi ikke med sikkerhed kendte de scenarier og konsekvenser, vi ville møde, fordi situationen hele tiden ændrede sig - også politisk, siger Simon Kokfelt.

- Hele den der menneskelige effekt og psykologiske påvirkning var der ikke rigtig nogen af os, som forudså. Nu har jeg selv en fortid på en minkfarm, og jeg mener ikke, at det er aflivningen af mink, der i sig selv var så forfærdelig, for det gør man hvert eneste år. Men det her med, at det pludselig var alle mink, der skulle slås ned, og at opgaven skulle løses på så kort tid - og så det at stå derude og grave dem ned, det ønsker man ikke for nogen, at de skal se eller for den sags skyld lugte til.

Simon Kokfelt understreger, at Beredskabsstyrelsen på lige linje med resten af Forsvaret udfører deres opgaver objektivt og professionelt, men at mink aflivningen alligevel var en hårdere omgang end normalt.

- Når Beredskabsstyrelsen normalt kommer ud til en katastrofe eller en ulykke, så er folk rimeligt begejstrede for at se os, for nu går ulykken kun en vej, og det er væk. Men det at stå i en situation med en minkavler, og han kan se sine mink blive slået ned, det er aldrig sjovt, uanset politisk ståsted. Vores folk stod med mennesker, hvor sjælen nærmest havde forladt kroppen, fordi de bare kunne se deres livsværk forsvinde.

Sektionslederen fortsætter:

- I modsætning til, hvad vi typisk oplever i Beredskabsstyrelsen, så har det været en belastning for mandskabet på alle niveauer, også blandt os officerer, fordi vi lige pludselig skulle forholde os til, at vi var i noget, der kunne minde om krigslignende tilstande, fordi vi faktisk ikke var ønsket med vores tilstedeværelse.

Simon Kokfelt er på vej over i et andet job i Forsvaret,

- Hele den der menneskelige effekt og psykologiske påvirkning var der ikke rigtig nogen af os, som forudså. Det her med, at det pludselig var alle mink, der skulle slås ned, og at opgaven skulle løses på så kort tid - **og så det at stå derude og grave dem ned, det ønsker man ikke for nogen, at de skal se eller for den sags skyld lugte til.**

Simon Kokfelt

men når han kigger fremad på Beredskabsstyrelsens vegne, kan han godt være bekymret for den organisation, han snart forlader.

- Jeg kan godt have en lille bekymring om, hvor vidt vi er i stand til at få pustet ud efter sådan en indsats. Der kan komme en storm eller en oversvømmelse, og alle vil kigge på Beredskabsstyrelsen – som de kan og skal –, men folk er også bare mennesker, som har brug for at hvile ud efter at have kørt på i to måneder. Det er ofte CS'erne, der løfter opgaven, men på officersniveau har vi også mærket, hvordan det er blive træt.

- Vi er den afdeling, der blev aktiveret først, og vi er også dem, der lukker sidst, for nu skal vi have alle dragter og alle motorenheder tilbage til Thisted, og så skal vi have evalueret hele indsatsen. Med lidt held tror jeg, at vi er færdige med at rydde op til jul. Hvis altså alt går godt.

Forsvaret træder til, når man rækker ud

Interviewet lakker mod enden, og Lars Enevoldsen og Simon Kokfelt skal videre med indsatsen, men først vil de havde et budskab med. De insisterer faktisk.

- Det har været en fornøjelse at se systemet træde til og hjælpe os. På et tidspunkt kunne vi se, at vi ville mangle beskyttelsesdragter, og at dragterne ikke bare kunne skaffes ad almindelig, kommerciel vej. Den besked nåede ind i FMI-systemet, som i NATO-regi fandt dragter i Luxemburg og fik dem transporteret op til os i

løbet af meget kort tid. Det var fantastisk at opleve, siger Lars Enevoldsen. Simon Kokfelt tilføjer:

- Det var nødvendigt med Forsvarets støtte, og vi vil gerne sige tak til CBRN og GEO Kompagniet samt Livgardens befalingsmænd og værnepligtige for at støtte med transport, til Hjemmeværnet for at støtte med bevogtning, til Hæren og deres forsynere, hele Forsvarskommandoen og særligt Forsvarets Laboratorium og Udrustningssektionen. Vi var afhængige af deres hjælp, og vi er dybt taknemmelige for, at "det store forsvar" kunne understøtte indsatsen, for ellers sad vi ikke her og syntes, at det egentlig var gået okay. ■

HOD mener:

HOD er udmærket klar over, at alle beredskabscentre er pressede, og minkindsatsen har nok været dråben, der har skubbet det hele til kanten. Vi har løbende dialog med Beredskabsstyrelsen, og det forventer vi at fortsætte med.

Ring til os på
70 33 25 25

Billigere forsikringer til HOD-medlemmer

Tryg og HOD har forhandlet markante prisnedsættelser på bil-, ulykke-, indbo- og årsrejseforsikring

Få glæde af de nye priser ved at ringe til os og få et forsikringstjek. Dette gælder både eksisterende såvel som nye kunder

Læs mere på tryg.dk/partner/hod

Det handler om at være

NÅR MAN SKIFTER VÆRN

Der kan opstå nye, spændende jobmæssige udfordringer, hvis du er åben for at lade karrieren fortsætte i et nyt værn.

DET AT VÆRE TILKNYTTET ET VÆRN

gør, at man har et samlingspunkt og en kultur, som er unik for netop ens eget værn. Når man i løbet af sin karriere foretager et jobskift, ender det ofte blot med, at skrivebordet nu står på et nyt kontor i det værn, man gør tjeneste i. At man ofte bliver i samme værn kan skyldes mange ting. Det kan være lyst, men det kan også skyldes, at det kan være svært at omsætte en stilling som eksempelvis teknikofficer i Søværnet til en stilling i Hæren eller Flyvevåbnet. Men nogle gange kan karrieremuligheder pludselig opstå uden for ens eget værn, og det kan være berigende. Det skete blandt andet for Ebbe Markussen, Søren Scheller og Steen Ulrich.

En ny dimension

Tilbage i 1992 gjorde Ebbe Markussen tjeneste ved Livgarden og var lærer på reserveofficerskursus for kamptropperne. Efter en færdselsulykke følte han, at han havde brug for en frisk start. Han søgte en stilling ved Hærhjemmeværnet, men fik den ikke. En almindelig fredag blev han pludselig ringet op og bedt om at komme til jobsamtale den følgende mandag. Nu stod ham med et nyt job – i Flyverhjemmeværnet.

- Hæren var dengang meget traditionsrettet; nu kom jeg så over i et værn, som for det første var meget nyt, men som også arbejdede i en helt anden dimension. Jeg var vant til at arbejde med, hvad der foregår på landjorden, nu var det pludselig i luften, fortæller Ebbe Markussen,

der i dag er major og sagsbehandler i styrkeplanlægningssektionen i Flyverkommandoen.

Men det var ikke kun den nye dimension, som var anderledes. Ebbe Markussen skulle også arbejde med soldater, der havde en helt anden indgang til Forsvaret.

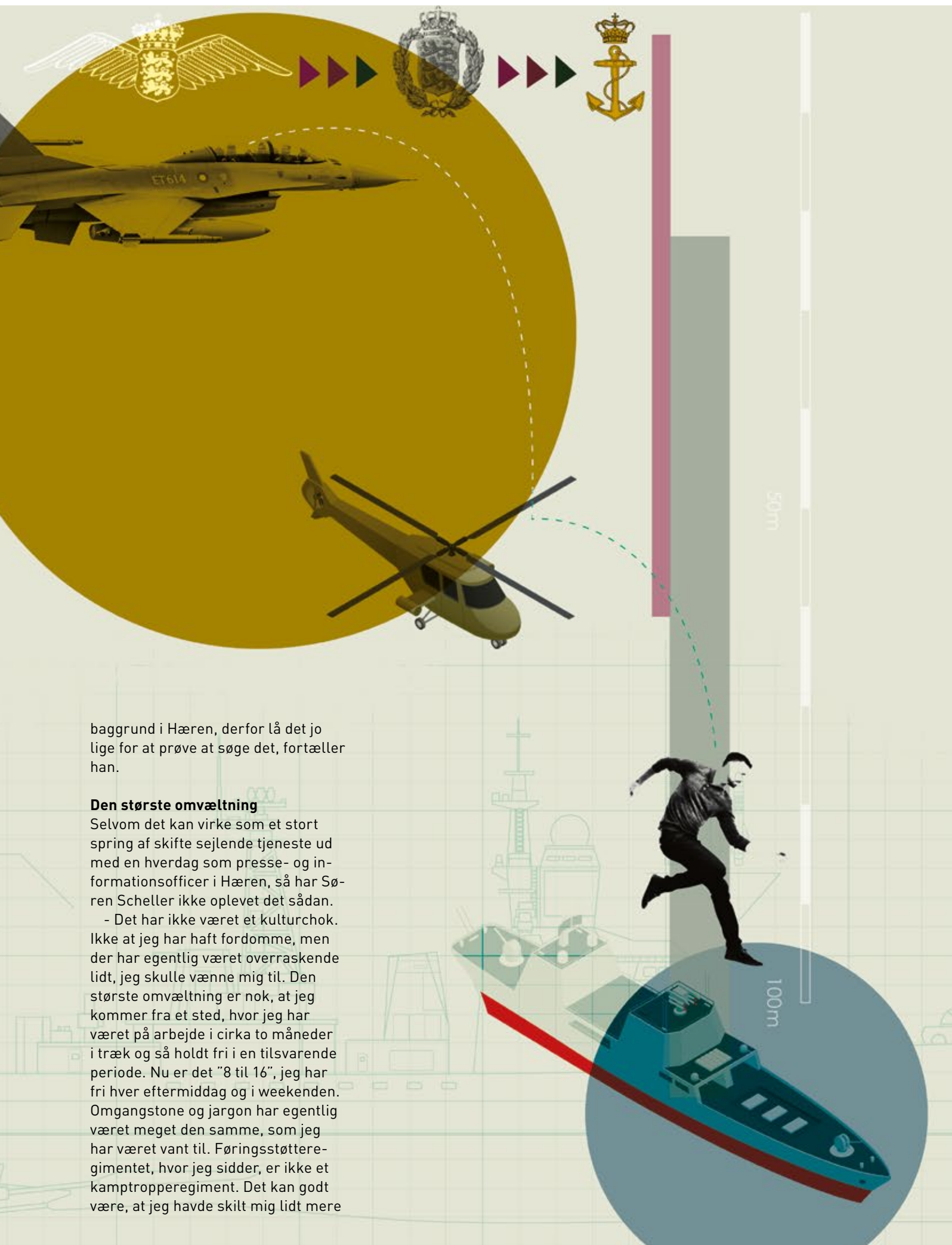
- Den største forskel var at gå fra at arbejde med folk, der enten var kontraktansatte eller værnepligtige, til at arbejde med frivillige. Det betød, at hovedparten af arbejdet foregik, når folk havde fri fra deres almindelige arbejde. Det vil sige i weekenderne og om aftenen. Der var rigtig meget at lære, men jeg mødte en forsvarsvilje, som var helt enestående, og som kom meget bag på mig, fortæller han.

Lysten til noget nyt

Lysten til at prøve noget nyt var også en af grundene til, at kaptajnløjtnant Søren Scheller nu gør tjeneste i Hæren. Det var dog ikke et mål i sig selv at forlade Søværnet, hvor han siden 2006 havde sejlet primært ved Grønland. Senest som næstkommanderende på inspektionsfartøjet Knud Rasmussen.

- Jeg ville gerne prøve noget nyt, og så har jeg familie. Det med at have sejlad på omkring to måneder passede ikke rigtigt ind længere. Så jeg søgte et job, som var mere foreneligt med familielivet. Jeg kiggede lidt rundt, og så kom der det her job som presse- og informationsofficer ved Føringsstøtteregimentet i Fredericia. Det var ikke noget, der krævede en

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN
ILLUSTRATION PERNILLE MÜHLBACH

baggrund i Hæren, derfor lå det jo lige for at prøve at søge det, fortæller han.

Den største omvæltning

Selvom det kan virke som et stort spring af skifte sejlene tjeneste ud med en hverdag som presse- og informationsofficer i Hæren, så har Søren Scheller ikke oplevet det sådan.

- Det har ikke været et kulturchok. Ikke at jeg har haft fordomme, men der har egentlig været overraskende lidt, jeg skulle vænne mig til. Den største omvæltning er nok, at jeg kommer fra et sted, hvor jeg har været på arbejde i cirka to måneder i træk og så holdt fri i en tilsvarende periode. Nu er det "8 til 16", jeg har fri hver eftermiddag og i weekenden. Omgangstone og jargon har egentlig været meget den samme, som jeg har været vant til. Føringsstøtteregimentet, hvor jeg sidder, er ikke et kamptropperegiment. Det kan godt være, at jeg havde skilt mig lidt mere

ud, hvis det var sådan et sted, jeg var endt, siger han.

Så det er ikke i hverdagen, Søren Scheller skiller sig mest ud.

- Til daglig er der selvfølgelig en underliggende bevidsthed om, at jeg er en udefrakommende, men det er ikke noget, der bliver bemærket. Men når vi så har parader og er festklædte, så bliver det tydeligt for enhver, at jeg har en anden baggrund på grund af min uniform. Men det har jeg egentlig også bare haft positive oplevelser med, fortæller han.

Skifter uniformen ud

Det er ikke altid, man selv er herre over, om man skal skifte uniformen ud. Steen Ulrich begyndte sin karriere i Forsvaret som værnepligtig i Hæren i 1980.

Her nåede han at blive uddannet jæger og efterfølgende helikopterpilot i Hærens Flyvetjeneste, men den blev nedlagt i 2003, og enhederne blev overflyttet til Flyvestation Karup og overgik til Flyvevåbnets struktur. Selvom Flyvetjenesten var nedlagt, og enhederne var underlagt Flyvevåbnet, var personalet stadig i Hærens struktur. Det var ikke holdbart, så Steen Ulrich var som ny chef for eskadrille 724 selv med til at sørge for, at personalet blev overført til Flyvevåbnet. Derfor skiftede han, sammen med

resten af den gamle tjeneste, uniform og blev en del af et nyt værn, Flyvevåbnet, 1. januar 2005.

- Jeg synes, at det var nemt. På det

tidspunkt havde jeg fløjet helikopter i 14 år. Så som flyvende enhed var det en fordel at komme over i en struktur, der var vant til at operere med flyvemaskiner, siger Steen Ulrich, der i dag er brigadegeneral og sidder i NATO's hovedkvarter i Norfolk, Virginia.

Taktisk viden

Den største forskel kom til at ligge i de erfaringer, Steen Ulrich og kollegerne havde med sig efter mange års tjeneste i Hæren.

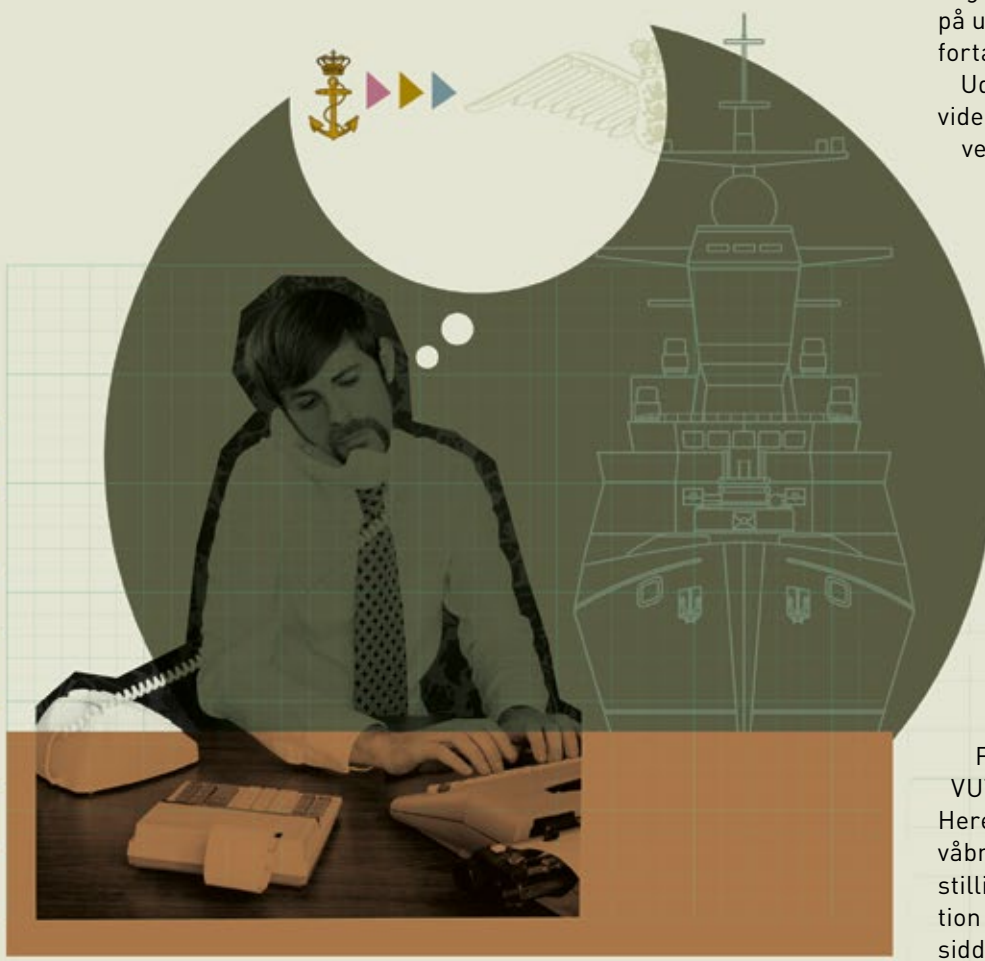
- Forskellen lå i den taktiske viden, vi havde med fra Hæren. Den får Flyvevåbnets officerer ikke. Der kom vi ind i Flyvevåbnet med en masse viden, som jeg tror, at Flyvevåbnet nød rigtig godt af. For eksempel når man skulle ud og flytte tropper - altså taktisk troppetransport. Det kan godt være, at der står sådan her i bøgerne, men den måde, det foregår på ude i virkeligheden, er sådan her, fortæller han.

Ud over den taktiske viden, så har viden om, hvem der sidder bag skrivebordene i både det gamle og det nye værn, også været en fordel.

- Ud over at jeg har et kæmpe netværk i Flyvevåbnet, så har jeg jo stadigvæk et kolossalt netværk i Hæren. For jeg har gået på officersskolen med alle dem, der sidder i chefstillinger i dag. Så det har været en stor, stor fordel, fortæller Steen Ulrich.

Flere skift

For Ebbe Markussen blev skiftet fra Hæren til Flyverhjemmewærnet ikke det eneste, han har foretaget i sin karriere. Under sin tid ved Flyverhjemmewærnet kom han på VUT1 på Flyvevåbnets Officersskole. Herefter skiftede han værn til Flyvevåbnet, denne gang til en kaptajnsstilling i Logistisk Planlægningssektion i Forsvarskommandoen. I dag sidder han så som sagsbehandler i

Styrkeplanlægningssektionen i Flyverkommandoen. De forskellige skift har givet ham noget værdifuldt med i bagagen.

- Jeg tror, at det har gjort, at jeg har meget nemmere ved at acceptere forskellige kulturer og få bragt de forskellige kulturer i spil for at få løst opgaven. Det er en af de ting, som jeg synes, at jeg er rigtig god til, fortæller han.

Forståelsen for forskellige kulturer er meget brugbar i hans nuværende job. I Styrkeplanlægningssektionen sidder han blandt andet med opstilling af Flyvevåbnets INTOPS-bidrag og deltager i operationsstabs planlægningsgrupper. Det kræver koordination med mange forskellige ekspertiser, lige fra operationsstaben, FPS og FMI til vedligeholdelse og sanitet. Hver med sin særegne kultur.

- Jeg kan kigge på opgaven og lade være med at hænge mig i kulturforskellene. Det bliver opgaven, der kommer i fokus. Der kan nogle gange ske det, at man kommer til at pege fingre ad hinanden, når der er forskellige kulturer, der bliver bragt sammen. Her synes jeg, at jeg har fordel. I bund og grund er vi der jo for at løse samme opgave. Derfor skal vi kunne gøre det bedste for dem, der skal sendes ud, siger Ebbe Markussen.

Uundgåeligt skift

Søren Scheller har fået et job, der harmonerer bedre med familielivet ved at skifte værn. Det generer ham ikke at have forladt Søværnet, for som han ser det, så var det uundgåeligt, at han på et tidspunkt skulle skifte et gyngende skibsdæk ud med fast grund.

- Selvom mange gerne vil det, så kan man ikke bygge en hel karriere i Søværnet på bare at sejle. Ikke som officer i hvert fald. Man skal ind og lave noget landtjeneste i en stab et sted. Så det var ikke noget, jeg var kommet uden om, uanset om jeg så

havde tilhørt det ene eller det andet værn. Om det så lige var nu eller om et par år, så vidste jeg godt, at der lå en mur et eller andet sted, fortæller han.

Derfor udelukker Søren Scheller heller ikke, at han på et tidspunkt vender tilbage til sig gamle værn. Men som det er nu, har han fået det

- Uanset hvor man kommer hen, så er der noget nyt, man skal lære. Men når man har den grundlæggende baggrund i Forsvaret, så er det ikke noget helt nyt, som skal læres.

Søren Scheller

ud af skiftet, som han gerne ville. Sammen med de nye udfordringer har han også fået mere viden om Forsvaret.

- Det har givet mig et bredere perspektiv på Forsvaret, så at mit billede af det ikke bare er Søværnet. Det er ikke sådan, at bare fordi jeg har været i ét regiment, så kender jeg alt til Hæren, men det har givet en bredere horisont, fortæller han.

Selvom skiftet fra Søværnet til Hæren kun har været en positiv oplevelse for Søren Scheller, så har der været mange ting at lære.

- Uanset hvor man kommer hen, så er der noget nyt, man skal lære. Men når man har den grundlæggende baggrund i Forsvaret, så er det ikke noget helt nyt, som skal læres. Det skal ikke forstås sådan, at jeg bare har kunnet gå direkte ind og være 100 procent med fra dag et. Det kan jeg stadigvæk ikke, for der er ting, jeg må spørge om, fortæller han.

Forblive flyvende

For Steen Ulrich har det aldrig været, hvilken uniform han havde på, der gjorde forskellen. Det har været arbejdet, der betød noget. Værnsskiftet gav ham muligheden for at fortsætte med det arbejde, han brændte for.

- Jeg har fået det ud af det, at jeg har kunnet fortsætte min karriere som operativ. Jeg sad som oberst og fløj helikopter indtil 2016. Så for mig personligt har det været fantastisk at få lov til at arbejde med det, jeg egentlig gerne ville arbejde med, op i en relativt høj alder og rang. Jeg tvivler på, at jeg var blevet oberst,

hvis jeg var blevet i Hæren. Topstillingen i Hærens Flyvertjeneste var en oberstløjtnant. Det var jeg nok blevet, men så var det også det. Efter det ville jeg være blevet officer i en stab et sted, så i stedet for at flyve og have ansvaret for helikoptere, ville jeg have siddet som stabsofficer siden 2012, fortæller han.

Ebbe Markussen er også tilfreds med sit "nye" værn. Så tilfreds, at han har valgt at forhandle en individuel kontrakt for at blive ud over pensionsalderen, selvom der har været andre muligheder uden for hegnet.

- Jeg kan godt lide det arbejde, jeg har nu. Der er udfordringer hele tiden. Havde jeg haft et mere almindeligt sagsbehandlerjob, så tror jeg faktisk, at jeg havde kedet mig. Jeg skal helst være ude på det dybe vand. Også meget gerne, hvor jeg ikke kan bunde, for det udfordrer mig personligt. Det er jeg ikke sikker på, at jeg kan blive i et job i et civil firma. De har måske nogle anderledes lønpakker, men der er man nødt til at se på, hvordan man selv har det. Jeg ønsker et job med mangeartede udfordringer, også gerne i mødet med andre kulturer. Jeg skal simpelthen ufordres. Det er det, der også holder mig mentalt i gang, siger han.

Hvis du har
spørgsmål til aftalen,
så kontakt konsulent
Søren Wad Clausen
på clausen@hod.dk

GRÆNSEAFTALE MELLEM HOD OG HPRD

HOD orienterede i starten af 2020 om den på daværende tidspunkt helt nye grænseaftale mellem HPRD og HOD. Blandt andet med udgangspunkt i denne aftale har Forsvarets myndigheder opslået og bemandet et større antal rådighedsstillinger i løbet af året. Det har fået tillidsrepræsentanter til at efterspørge **præciseringer af grænsefladen.**

TEKST KONSULENT SØREN WAD CLAUSEN

DET ER MED UDGANGSPUNKT I STILLINGSOPSLAGENE

samt de bagvedliggende reserveentiteter og -strukturer, at HOD's lokale tillidsrepræsentanter har bedt om præciseringer af grænsefladen. Tillidsrepræsentanterne bliver dels kontaktet af den lokale ledelse vedrørende varetagelse af konkrete stillinger og opgaver, dels bliver de kontaktet af andre HOD-medlemmer, som spørger ind til grænsedragningsspørgsmål efter at have mødt nye kolleger på gangen.

Tonen i drøftelserne både mellem HOD og HPRD og mellem HOD og FPS har gennem hele forløbet været, at opdelingen mellem de to organisationernes ansvarsområde skulle være uændret i forhold til praksis under den gamle aftale.

Grænseaftalen mellem HOD og HPRD fastslår derfor blandt andet:

- HOD's aftale- og forhandlingsret omfatter de officersstillinger, der indgår i den daglige opgaveløsning ved myndigheder under Forsvarsministeriets område i freds-, krise- og krigstid.
- HPRD's aftale- og forhandlingsret omfatter de designeringsfunktioner, der supplerer den fredsmæssige bemanding med henblik på at indgå i opgaveløsningen ved myndigheder i det militære forsvar og Beredskabsstyrelsen i krise- og krigstid.
- Ansættelse på rådighedskontrakt i en designeringsfunktion, jf. ovenfor, indebærer, at officerer af reserven

– i et uddannelses- og karriereforløb – uddannes til de funktioner, de pågældende skal løse i krise- og krigstid. De pågældende kan i medfør heraf indkommanderes i kortere perioder m.h.p. at erhverve og opretholde det nødvendige uddannelsesniveau samt rutiner i krise- og krigsopgaver.

En officer på rådighedskontrakt kan altså alene indkommanderes i den designeringsfunktion, som den pågældende er ansat i, og kun følgende i tilfælde:

- ✓ Konkret opgaveløsning i designeringsfunktionen. Designeringsfunktioner kan både findes i enheder m.v., som er 100 % bemandet med rådighedspersonel, og i enheder, som er bemandet med fast personel til daglig, men som bliver forstærket i visse situationer.
- ✓ Grunduddannelse – herunder egen grund-, efter- og videreuddannelse – samt uddannelse i enhedsramme. Herunder indgår f.eks. deltagelse i øvelser og almen samvirketræning i enhedsramme og større i rammer.

Det følger af ovenstående, at officerer på rådighedskontrakt ikke udgør en personelreserve, der kan trækkes på til forefaldende enkeltopgaver under daglig drift.

De pågældende officerer kan derimod ansættes varigt eller tidsbegrænset på HOD-overenskomst, hvis ledelsen ønsker at anvende dem til at løse opgaver, der er grænsedraget til HOD. ■

HOD MEDLEMSFORDELE

Rådgivning

Du kan få rådgivning vedr. løn- og ansættelsesforhold, skatteforhold, tjenesterejser, INTOPS, pension, forsikringer med videre. Som fuldtids- eller kadet/levmedlem har du desuden mulighed for at trække på sekretariatets bistand til lokale forhandlinger, hvor sagen ikke kan løses af den lokale TR.

Officersbanken – Lån & Spar

Du kan få unikke fordele i Lån & Spar, fordi HOD er medejer af banken.

Advokathjælp

HOD samarbejder med et advokatfirma, som du har mulighed for at benytte til en favorabel medlemspris.

Forsikring

HOD har en aftale med Tryg, hvor du kan få medlemspriser på alle typer af forsikringer.

Pension

HOD har en attraktiv og konkurrencedygtig aftale med PFA.

Lån

Du kan optage lån i Tjenestemændenes Låneforening til en fordelagtig rente og uden gebyrer og stiftelsesomkostninger.

Forbrugsforeningen

Du kan blive medlem af Forbrugsforeningen og få glæde af de fordele, som foreningen tilbyder.

Der er mange penge at spare på alt fra maling til rejser til den daglige kop kaffe.

Fagblad

Du modtager Fagbladet Officeren 6 gange om året.

Læs mere om alle medlemsfordelene på hod.dk.

Du er også altid velkommen til at kontakte os på 3315 0233 eller hod@hod.dk

TERROR I METROEN

Et afhugget hoved,
en mulig bombe og
en knivbevæbnet
gerningsmand var,
hvad der mødte
ammunitionsrydderne
til eksamen i
København.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN
FOTO CLAUS BECH

KØBENHAVN. KLOKKEN ER 19 DEN 16. NOVEMBER. Den værste myldretrafik i byen er overstået. På metrostationen Poul Henningsens Plads på Østerbro er der ualmindeligt mennesketomt. Kun en enkelt mand opholder sig på perronen. Han går frem og tilbage. Så råber han.

- Allahu akbar! Kom nu, I fede danskere. Jeg skærer hovedet af jer alle sammen!

I sin ene hånd har han en kniv. I den anden en kontakt, der via ledninger fører ned til et bælte, som han har om maven. På gulvet ved siden af ham ligger et afskåret hoved.

Der går ikke lang tid, før der lyder støvletramp på rul-letrapperne ned til perronen. Politiets reaktionspatrulje er ankommet. De lægger sig fladt på gulvet med deres våben pegende mod manden.

- Det er politiet, smid kniven fra dig! råber en betjent.

Nu begynder en længere nervekrig mellem manden og betjentene.

Inspiration fra Wien

Scenariet ligner noget, der desværre er set flere gange rundt om i Europa. Senest i Wien. Det er også herfra, inspirationen kommer. Manden på perronen har angiveligt stukket flere mennesker med kniv på sin hængende vej rundt i København, inden han ender på den metrostation, hvor han nu er omringet af svært bevæbnede betjente. Men der er heldigvis kun tale om en meget realistisk øvelse. En øvelse, hvor nye ammunitionsryddere skal til eksamen i deres fag.

- Øvelsen har til formål at certificere nye ammunitionsryddere til det nationale EOD-beredskab. Den afslutter elevernes uddannelse og tester dem i et realistisk miljø sammen med de samarbejdspartnere, de typisk vil komme ud at operere sammen med, når de har vagt, fortæller Jan, kaptajn og kursusansvarlig ved EOD.

Meget på spil

Ammunitionsrydningstjenesten, også kendt som Explosive Ordnance Disposal eller blot EOD, har til opgave at finde, identificere, neutralisere og bortskaffe eksplosive elementer. Det kan være alt fra fyrværkeri til ammunition og improviserede sprængladninger. Der er nok at lave i jobbet som ammunitionsrydder. På et år bliver de kaldt ud omkring 1.000 gange til opgaver rundt om i landet.

Ammunitionsrydderne støtter også politi og andre myndigheder i efterforskningen af sager, hvor eksplosive stoffer indgår. Og de støtter politiets reaktionspatrulje ved terrorangreb eller gidseltagninger. Det er netop sådan en situation, dagens hovedperson, CS, står i. Han er en af de fire elever, der i løbet af 14 dage midt i november er til eksamen. Eleverne kommer igennem fem opgaver, hvoraf de fire skal bestås, for at de kan blive en del af det daglige EOD-beredskabet i Danmark.

- Der ligger mange ugers forberedelse forud for den her eksamensperiode. Som i dag hvor vi er ude på nogle ukendte opgaver. Pludselig ringer telefonen, og vi skal være klar til at køre ud og løse den opgave, som politiet har bedt os om at støtte. Der er meget på spil. Det er spørgsmålet om, hvor vidt vi skal arbejde med det her

fremadrettet, eller om vi skal overveje at finde en anden vej at gå, fortæller CS.

Består eleverne ikke, så skal det vurderes, hvor deres svagheder ligger, og om der kan rettes op på det. Kan der ikke det, så skal de igennem et nyt træningsforløb.

Spænding på perronen

CS sidder nu i en bil på vej til metroen. Over radioen kan han sammen med sin makker følge med i, hvordan situationen udvikler sig. I første omgang lyder meldingen på en eller flere gerningsmænd, der er gået amok med kniv i København. EOD-folkene bliver i første omgang bedt om at køre til Politigården. Undervejs bliver de omdirigeret til metrostationen Poul Henningsens Plads på det ydre Østerbro. Efter omkring en halv time er de fremme.

- Pulsen kører, vi er spændte, og vi ved ikke, hvad der skal ske. Jeg tror heller ikke, at politiet har det fulde overblik, da vi lander derude. Det er også det, der gør det spændende at navigere i. Som officerer er vi uddannet til at tage beslutninger, men måske har vi normalt lidt mere tid. Her skal vi tage nogle hurtige beslutninger ud fra analyser, vi laver på stedet. Så det er det ukendte og det uforudsete, der gør det interessant. Alt er i spil. Du ved aldrig, hvad du kommer ud til. Du ved aldrig, hvornår telefonen ringer, fortæller CS.

Nede i metroen er situationen anspændt. Men pludselig ændrer gerningsmanden adfærd. Han går fra at være meget aggressiv til se ud til at ville overgive sig. Politiet får ham til at lægge sig ned. De får ham hurtigt overmandet. Men nu står de i en ny potentielt farlig situation. De ligger nu oven på en mand med en mulig bombe om livet eller i den rygsæk, der står lidt derfra. CS må i aktion.

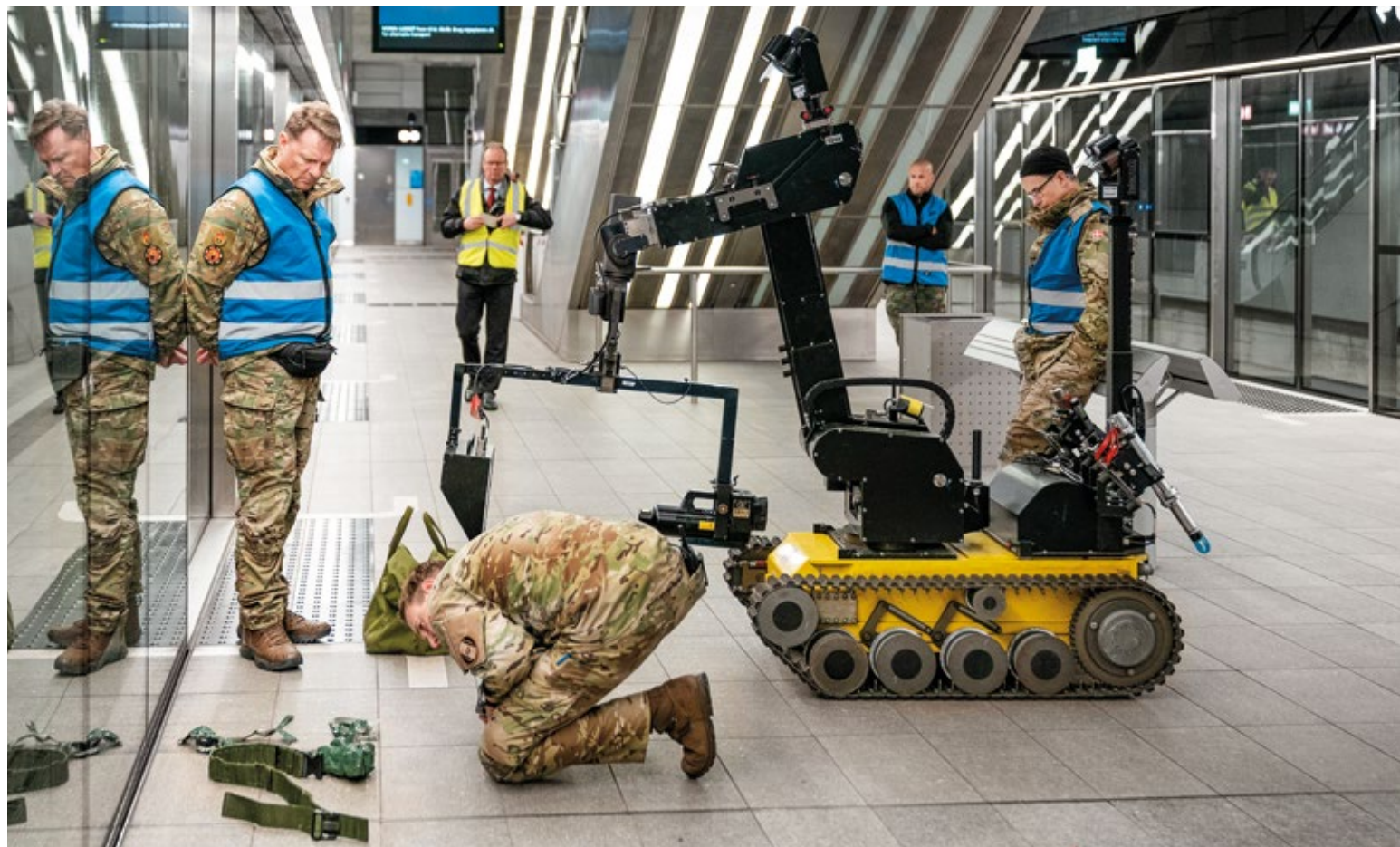
- Min første prioritet er at få isoleret det, han eventuelt har på sig, så vi kan få rømmet stationen. Ikke blot for gerningsmanden, men i særdeleshed også for det politi, som er dernede. Det, der potentielt er eksplosivt, kan blive dernede, og så kan vi håndtere det efterfølgende, fortæller han.

Fire års uddannelse

Eleverne, der certificeres til det nationale beredskab, er enten befalingsmænd med rang af minimum oversergent eller officerer til og med major. De er alle sammen uddannet i grundlæggende ammunitionsrydning. Derefter har de fået et kursus i grundlæggende rydning af improviserede sprængladninger. Alt sammen i Skive. Herefter har de typisk været ude at arbejde med disse kompetencer i linjekompagnierne, hvorefter de har søgt ind på den nationale uddannelse. Det er et femugers kursus, som foregår i Skive og København. Som afslutning på det har de den 14 dage lange certificeringsøvelse.

Fra eleverne begynder deres uddannelse, til de er certificeret til det nationale beredskab, går der mellem tre og fire år. I dag er det så CS, der sammen med sin makker skal forsøge at få et overblik over situationen nede i metroen. De skal først og fremmest bevise, at de behersker ammunitionsrydningshåndværket.

- Det vil sige, at de skal vise os, at de på en sikker og forsvarlig, hurtig og effektiv måde kan desarmere fabriks-

fremstillede og hjemmelavede eksplosiver af forskellig karakter. Og så skal de demonstrere, at de kan arbejde i det nationale miljø - i det her tilfælde i centrum af København med mange komplekse installationer og infrastruktur. Derudover skal de vise, at deres kontaktfærdigheder og samarbejdsevner over for vores samarbejdspartnere er tilfredsstillende, fortæller den kursusansvarlige Jan.

Ledningen klippes

Samarbejdspartnerne er først og fremmest politiets indsatsledere. Det kan også være politiets bombehunde, kriminalteknikere og efterforskere fra politiet, men EOD samarbejder også med Beredskabsstyrelsen, brand og redning og, som i dagens øvelse, med politiets reaktionsstyrke, som er i aktion nede under jorden.

Nede på perronen klipper CS resolut den ledning, der forbinder kontakten i gerningsmandens hånd med den mørkegrønne bylt på hans mave. Herefter får han bæltet af ham. Kort tid efter kan politiet føre ham væk i håndjern og videre til afhøring. Nede i metroen ligger mandens ting nu. En stor rygsæk står på gulvet. Det afskårne hoved ligger lidt derfra tæt ved det bælte, manden havde på. Tre ringe, der ligner splitterne på en håndgranat, er synlige forrest på den bylt, der er er tapet fast foran på bæltet.

- Det vigtigste for mig er at få øjne på og danne mig et overblik over situationen, så jeg ved, hvad de mulige udfald i det her er. Både de gode og de dårlige, fortæller CS.

Robotten i aktion

Da han er oppe over jorden igen, taler han med politiets indsatsleder. Han skal blandt andet vide, hvordan mobil-dækningen er i metroen. Er der en risiko for, at nogen kan sprænge en eventuel bombe via en mobiltelefon? Han vil også gerne se overvågningsvideoerne for metroen, så han kan følge mandens færden, før politiet ankom.

- Da gerningsmanden er kommet op, går vi fra en farlig situation til en mindre farlig situation. Så snart det er nede på en mindre farlig situation, så har vi mere tid. Vi kan tillade os nogle mere sikre ting. Så det vigtigste for mig er at få adskilt personel fra eventuelle eksplosiver. Når det er gjort, er det ikke så meget hu-hej vilde dyr, men vi skal alligevel have stationen åbnet igen, så togene kan komme til at køre, og politiet kan komme væk, fortæller han.

CS beslutter at sende bomberyddernes fjernstyrede robot ned i metroen for på afstand at få et bedre billede af, hvad han står med. Hvis hans krop er fyldt med adrenalin, så afslører han det ikke. Udenpå virker han

rolig og fattet. Det er netop en af de egenskaber, EOD leder efter.

- En god EOD-mand skal først og fremmest holde hovedet koldt i rigtig mange forskellige situationer. Han skal vide, hvornår han skal bevæge sig meget hurtigt, og hvornår han skal bevæge sig meget langsomt i forhold til den opgaveløsning, han har derude. Så skal han have en høj grad af teknisk forståelse, store analytiske evner - og så skal han have nogle kontaktfærdigheder, hvor han relativt hurtigt kan skabe tillid hos andre mennesker, fortæller Jan.

Robotten er nu kommet helt ned på perronen. På mellem-dækket i metroen sidder CS sammen med sin makker. De kigger på en skærm, som viser livebilleder fra bombrobotten. Langsomt nærmer den sig bombebæltet, der ligger forladt på den tomme station.

- Jo mere vi kan lave med robot, jo bedre er det. Hvis der er noget, der går af dernede, så er det værste, der kan ske, at robotten går i stykker, siger han.

Psykisk syg

Hvor første del af denne aften gik i et hæsblæsende tempo, så går det nu meget langsomt. Millimeter for millimeter bruger CS' makker robotens arm til at manøvrere et røntgentapperat på plads ved bæltet, så CS kan se, hvad der er i.

- Vi fandt ud af, at der ikke var noget. Det var en psykisk syg mand, som havde læst og set, hvad der sker ude i verden, og forsøgte at tilråbe sig noget opmærksomhed. Det lykkedes jo ganske glimrende for ham. Heldigvis var der ikke noget eksplosivt, som vi skulle håndtere, siger han.

Indholdet af gerningsmandens taske bliver nu tømt ud på gulvet. CS må i en af politiets DNA-dragter, så han ikke forurener det, der nu er et gerningssted, med sit eget dna og fingeraftryk. Han skal undersøge genstandene fra tasken og bæltet for en gang for alle at sikre sig, at intet af det udgør en risiko. Dagens øvelse er slut for CS.

- Der er altid nogle ting, der kan blive bedre, og i en eksamenssituation er der måske også et andet pres på, end der vil være normalt. Der er altid nogen, der står ved siden af og vurderer dig, som kan gøre det mindst lige så godt eller endda bedre. Men jeg synes, at det gik godt, siger han.

RED: CS bestod øvelsen og er nu certificeret ammunitionsrydder. ■

- Han skal holde hovedet koldt. Han skal vide, hvornår han skal bevæge sig meget hurtigt, og hvornår han skal bevæge sig meget langsomt i forhold til opgaveløsningen. Så skal han have en høj grad af teknisk forståelse, store analytiske evner - og så skal han have nogle kontaktfærdigheder, hvor han relativt hurtigt kan skabe tillid hos andre mennesker.

Jan, kaptajn og kursusansvarlig ved EOD

Jan er kaptajn og kursusansvarlig ved EOD, Explosive Ordnance Disposal.

To ud af fire bestod certificeringsøvelsen. Kaptajn CS var en af dem, der bestod.

DAVID KILCULLEN:
VESTEN
SKAL RETTE
VORES
FJENDERS
HYBRIDVÅBEN
MOD DEM
SELV

Vestens overlegne militærmagt i 1990'erne er en saga blot, for både stormagter og terrorister har opdaget vores sårbarhed over for hybridkrig. Vesten må tilpasse sig den nye form for kamp og tage fjendens våben i brug, lyder det fra professor, forfatter og tidligere soldat David Kilcullen.

David Kilcullen, tidligere soldat og i dag professor, rådgiver og forfatter.

DA USA'S KRIGSMASKINE I 1991 rullede hen over det irakiske ørkensand og udraderede Saddam Husseins styrker på 100 timer, gav det genlyd i resten af verden. Golfkrigen viste USA's modstandere – daværende som fremtidige –, hvordan de *ikke* skulle gå i krig mod Vesten. Ingen kunne matche amerikanernes kostbare, højteknologiske og datadrevne netværk af systemer, præcisionsbombninger og dødelige samspil mellem hæren, flåden og luftvåbnet.

Kun tolv år senere, denne gang i både Irak og Afghanistan, blev selv samme krigsmaskine tyngt gevaldigt. Terrorister og oprørere fik ram på USA's kampvogne og helikoptere til mange millioner dollar stykket ved hjælp af improviserede sprængladninger og raketudstyr, der kostede en brøkdel af det amerikanske materiel.

- Invasionen af Irak i 2003 og krigen i Afghanistan viste resten af verden, at der rent faktisk findes en måde at slå amerikanerne på; via decentrale, amorfe kampenheder, der går i ét med civilbefolkningen, og som opererer i det skjulte, bruger cybervåben og udøver politisk manipulation, fortæller David Kilcullen og fortsætter:

- Imens Irak og Afghanistan udviklede sig til langstrakte besættelseskrige, kunne Rusland og Kina læne sig tilbage, observere Vestens kvaler og innovere deres metoder, mens de udbyggede deres konventionelle styrker. Den udvikling er ikke kun vigtig for USA at erkende, men også for Danmark, for hele Vesten udkæmper krige ligesom amerikanerne. Hvis ikke Vesten tilpasser sin militærmødel til denne nye hybride trussel fra både terrorgrupper og statsmagter, så frygter jeg, at Vestens forfald blot er et spørgsmål om tid.

David Kilcullen, tidligere soldat og i dag professor, rådgiver og forfatter, toner frem på *Officerens* computer-skærm. Fra sit kontor i Colorado i USA, omgivet af bøger og memorabilia fra en international karriere, udlægger han sit syn på Vestens tilbagegang, vores fjenders tilpassede måde at føre krig på, samt hvad en mulig løsning for Vesten kan være.

Drager og slanger har lært af hinanden

Interviewet tager afsæt i australierens seneste bog, *The Dragons and the Snakes: How the Rest Learned to Fight the West*. Her skriver Kilcullen, at Vesten i dag står over for et sikkerhedspolitisk landskab, der både tæller "drager" i form af revisionistiske stormagter og så "slangerne" bestående af terrorister, oprørsgrupper og kriminelle netværk.

Hans pointe lyder, at de to typer af modstandere i løbet af de seneste 30 år har lært det bedste og værste af hin-

anden og nu begge kæmper en form for hybridkrig mod Vesten. For eksempel, siger Kilcullen, opfører terrorgrupper som Islamisk Stat sig som professionelle hære med regulære kampenheder, tungt materiel, skatteopkrævninger og koordinerede angreb i Vesten, der minder om kommandoraid. Samtidig har dragerne udvidet deres form for krigsførelse, så nukleare og konventionelle styrker ledsages af cyberspionage og -sabotage, likvideringer af civile mål, små grønne mænd, fake news og politisk manipulation.

Den form for krigsførelse er vi ikke er gearret til i Vesten, siger Kilcullen, fordi vi stadig ønsker at udkæmpe krige, som amerikanerne gjorde det under Golfkrigen. Men fjenden er som sagt rykket videre. Det er en kompleks udvikling, men den har en simpel årsag.

- Så snart du har et tilpasningsdygtigt miljø, hvor én

Ruslands hybride krigsførelse går jo ikke ud på at narre den danske forsvarschef eller efterretningstjenesterne, men de civile, politiske beslutningstagere og tilmed kun i en afgrænset tidsperiode, indtil russerne har fået det ud af det, som de kom efter.

David Kilcullen

magt er altdominerende, så fremtvinger du en forandring hos alle andre. I det øjeblik USA viste sig at være totalt dominerende i 1991, så tvang det alle andre til at tilpasse sig. Nu er spørgsmålet, om Vesten også er i stand til at tilpasse sig.

1990'erne var en afvigelse

- I 1990'erne ønskede Vesten at bruge sit enorme militær fra Den Kolde Krig på at gøre verden til et bedre sted. Den tankegang medførte blandt andet, at Vesten blev sugget ind i konflikten på Balkan, og at vi oprettede BALTBAT og indlemmede de baltiske lande i NATO. I russernes øjne var det meget offensivt, mens vi i Vesten tænkte, at det ikke længere betød noget. Vi var naive i 1990'erne, hvor vi også udviklede Responsibility to Protect-konceptet, hvilket dybest set førte til, at vi forpligtede os til opgaver, som dengang virkede fine, eftersom vi ikke stod over for en større modstander. Men i dag er situationen som bekendt en anden.

- Vi må indse, at 1990'ernes trusselsbillede, der dengang alene bestod af slanger, ikke længere findes. Nogle politikere og dele af befolkningen er måske stadig fanget i forestillingen om, at den globale krig mod terrorisme var en midlertidig deroute væk fra normalbilledet, som de mener, at 1990'erne var. Men 1990'erne var ikke nor-

malbilledet, det var afvigelsen. Nu er vi tilbage til noget, der minder om stormagtsrivalisering, især fordi kineserne og russerne opererer på en måde, der er designet til at afholde os fra at opdage, at vi er i krig med dem, før det er for sent.

- Det er et problem, for Ruslands hybride krigsførelse går jo ikke ud på at narre den danske forsvarschef eller efterretningstjenesterne, men de civile, politiske beslutningstagere og tilmed kun i en afgrænset tidsperiode, indtil russerne har fået det ud af det, som de kom efter.

Et uspiseligt pindsvin

Officeren spørger David Kilcullen, hvordan en stat som Danmark med mildt sagt færre ressourcer end USA, bør stille sig over dette nye trusselsbillede af slanger og drager.

- Danmark har været interessant at følge, fordi danskerne virkelig har "punched above their weight", som vi siger i USA, og har præsteret overordentlig godt - især i Afghanistan, hvor Jægerkorpset og andre danske styrker har bidraget til NATO. Men Danmarks situation minder også lidt om Australien: Australske specialstyrker præsterede godt i Afghanistan, men i sidste ende var det kun amerikanerne, der kunne vinde krigen, og det var kun amerikanerne, der kunne tabe krigen. Så da først Australien havde bidraget til alliancen og blev betragtet som en god allieret, så var det ligesom det, vi ville kunne få ud af vores indsats.

- I mine øjne er læren derfor den, at USA's allierede såsom Danmark, Norge og Australien er nødt til meget bevidst at kalibrere deres grad af forpligtelse, fordi

- For det første er Vesten nødt til at komme ud af sin defensive fosterstilling. For det andet må vi holde op med at se hybridkrig som noget fundamentalt umoralsk eller negativt. Hybridkrig er amoralsk, det er hverken godt eller ondt. Det er den bagvedliggende intention, der er god eller ond.

David Kilcullen

forpligtelsen aldrig må blive vigtigere end nationens egen robusthed og totalforsvar imod et angreb udefra.

- Jeg tror, at der, hvor Danmark er på vej hen i forhold til afskrækkelse gennem robusthed, er en rigtig god måde at gøre det på. Danmark signalerer, at "vi er ikke aggressive, vi indleder ikke en konflikt, og vi bidrager til den globale indsats for at skabe fred og sikkerhed i verden, men kun op til et vist niveau, for vores grundlæggende funktion er at udvise robusthed". Dybest set siger Danmark, at "vi er et pindsvin, og hvis du vælger at gå i

krig med os, så kommer vi til at være noget nær umulige at spise", siger David Kilcullen.

- Danmark er meget mindre end Tyskland, England og Australien, men vores lande har alligevel en fælles dynamik i den forstand, at det er meget svært at være på niveau med USA i forhold til penge. Derfor er Danmark nødt til at være selektive og tænke over, hvilke kapaciteter der giver mest mening, og hvad Danmarks komparative fordele består af. Danmark har et stærkt, internationalt omdømme, og danske soldater opfattes som meget kompetente, men ingen frygter af den grund, at Danmark invaderer Afrika. USA's problem er netop, at de er så store, at de bliver opfattet som en trussel, selv når de forsøger at være det modsatte, siger Kilcullen og tilføjer:

- Jeg arbejdede sammen med danske officerer, da de var i Helmand, og jeg selv var i Kandahar, og jeg har holdt oplæg på Forsvarsakademiet. Jeg er stor fan af den danske tilgang med at kombinere militære og civile elementer, som andre lande efter min mening kunne lære noget af. Og så er den danske kronprinsesse jo som bekendt fra Australien.

Vesten skal turde kæmpe som fjenden

En af anbefalingerne i *The Dragons and the Snakes* lyder, at Vesten med fordel kan lade sig inspirere af magter som Rusland og Kina og selv tage de hybride metoder i brug. *Officeren* spørger, om ikke Kilcullens forslag bliver svært at overbevise vestlige befolkninger om, når nu Vesten selv har været offer for en stor del af russernes og kinesernes hybridkrig i godt og vel et årti?

- For det første er Vesten nødt til at komme ud af sin defensive fosterstilling. For det andet må vi holde op med at se hybridkrig som noget fundamentalt umoralsk eller negativt. Hybridkrig er amoralsk, det er hverken godt eller ondt. Det er den bagvedliggende intention, der er god eller ond. Hvis du tager de første 100 ting, russerne har gjort i deres hybridkampagner i Østeuropa, Afrika eller Mellemøsten, så finder du formentlig fem ting, som vi aldrig ville gøre, såsom at forgifte politiske ledere eller civile borgere. Men de resterende 95 ting er i orden.

- Vi ville heller aldrig lave bombekampagner, som russerne har gjort i Syrien.

Men Ruslands måde at strukturere deres intervention til støtte for Bashar al-Assad var faktisk ganske kompetent, og de opnåede betydelige fordele med et meget begrænset antal tropper. Det er helt anderledes end det, Vesten gjorde i Irak og Afghanistan.

- Jeg mener, at vi er nødt til at sige til os selv, at vi godt kan lære af vores fjender, og at hybridkrig ikke altid er umoralsk, ulovlig eller ond, men er et neutralt værktøj. Vi vil undlade visse dele, men ikke ignorere hele spektret af muligheder.

Når nationens overlevelse står på spil

I sin bog nævner Kilcullen en lang række eksempler på hybrid krigsførelse, som Vesten kan skele til – for eksempel russernes evne til at eskalere og deskalere en konflikt med det formål at stå stærkere i en efterfølgende forhandlingsposition. Vesten kan også oprette cyber-hjemmeværn, bruge patriotiske hackergrupper, træne defensiv guerillakrig og spille modstandere ud imod hinanden.

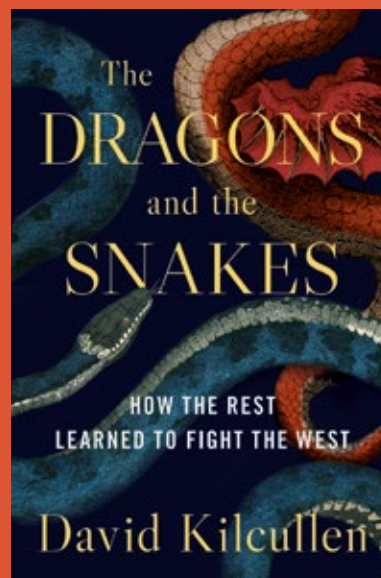
Hvad end Vesten måtte have af kvababbelser over at tage hybridkrigsførelsen til sig, vil holdningen skifte, i det øjeblik kampen foregår i ens eget land og ikke i en ørken tusinder af kilometer borte, mener Kilcullen.

- Tilbageholdenheden er en konsekvens af, at vi de sidste 25 år har udkæmpet krige, vi selv har valgt. I en krig, hvor nationens overlevelse er på spil, er man langt mindre ømskindet i forhold til, hvad man må gøre for at overleve. Når man laver FN-interventioner, fredsbevarende missioner eller terrorbekæmpelse, så vil man altid forsøge at være den gode og opføre sig eksemplarisk i forhold til folkeretten og internationale normer, og man er langt mere pertentlig med, hvor langt man vil gå.

- Men i tilfælde af krig for nationens overlevelse er vi parate til at gøre en masse ting, som vi ikke har villet gøre tidligere. Forestil dig en krig i Baltikum mellem Rusland og NATO, og hvad der vil ske med Bornholm eller Göteborg. I sådan en situation vil Danmark næppe agere, som om man var på en fredsbevarende opgave i Libanon, for vi taler om forskellen på total sejr eller total nederlag. Derfor er national robusthed så vigtig at have fokus på, for den gør os i stand til at forberede os på en sådan konflikt og organisere os på en meningsfuld måde, men uden at virke provokerende udadtil.

Spørgsmålet er, om tre årtier med krige langt borte fra hjemlandet samt udefinerbare, tilslørede hybridkampagner fra især Rusland og Kina har lullet Vestens befolkninger ind i en apatisk døs? Hvem har lyst til at forberede sig på krig, når 1990'erne lovede fred og fremgang, og hvor, som Kilcullen skriver, missionen lød at besejre krigen selv? Kilcullen trækker sit hjemland frem som eksempel:

- Australien er lidt anderledes end Danmark, for Australien har været udsat for en række alvorlige cyberangreb fra Kina de senere år og har været underlagt hård retorik og økonomiske sanktioner fra kinesisk side. Så Australien minder mere om Estland, der også har måtte vågne op til en nær trussel. Danmark minder nok mere om New Zealand i den henseende, for man er ikke klar over truslen i nærområdet i helt samme grad. Det er ikke, fordi Danmark ikke er forberedt, men snarere, at vi har et oplysningsansvar over for offentligheden, og da vi lever i et demokrati, så er det i sidste ende befolkningen, som må beslutte, hvilken vej man er villig til at gå. ■

KORT OM DAVID KILCULLENS BOG, THE DRAGONS AND THE SNAKES: HOW THE REST LEARNED TO FIGHT THE WEST:

- **Bogen udkom** i april i år, og titlen henviser til CIA-chef Jim Woolsey, der i 1993 advarede om, at nok havde USA nedkæmpet en drage i form af Sovjetunionen, men fremover ventede en jungle af slanger bestående af blandt andet terrorgrupper, transnational kriminalitet og klimaforandringer.
- **Hvor Golfkrigen viste** USA's overlegne militære styrke i konventionel krig, afslørede Vestens krige i Afghanistan og Irak, at decentrale, politisk manipulerende og skjulte modstandere kunne tvinge USA's dominerende militærmodel i knæ.
- **Den erfaring tog dragerne**, Kina, Rusland, Iran og Nordkorea, til sig, mens terrorister og oprørsgrupper fortsatte med at udvikle brugen af ny teknologi og kommunikation, blandt andet til at koordinere terrorangreb i vestlige hovedstæder.
- **Svaret på dette nye trusselslandskab** er ifølge Kilcullen at tage hybrid krigsførelse i brug, afslutte Vestens langstrakte besættelseskrige og holde inde med at udbrede demokrati ved hjælp af militær magt.
- **Vesten skal i stedet fokusere** på at bevare og forsvare de vestlige landes langsigtede overlevelsesevne og robusthed. Vesten skal ikke dominere sine fjender, men afholde fjenderne fra at dominere Vesten.

Det at være officer er et meningsfuldt hverv, som samtidig giver unikke oplevelser og ind imellem placerer den enkelte officer i helt særlige situationer. Officeren har bedt en række medlemmer fortælle om én episode i deres karriere, der stikker ud som noget særligt eller noget, som de aldrig havde forventet at havne midt i.

FLYKAPRERE PÅ LANDINGSBANEN

Charlotte Ployart Wetche var overordnet sikkerhedsansvarlig for NATO's generalsekretærs rejse til **det krigshærgede Libyen**, da hun og generalsekretæren pludselig stod over for en mulig flykapring.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

DEN 31. OKTOBER 2011. Det er sidste dag af NATO's operation Unified Protector – luftkampagnen for at beskytte civilbefolkningen i Libyen mod Gadaffis styrker. Et belgisk C130-fly står på landingsbanen i hovedstaden Tripoli. Om bord sidder oberst Charlotte Ployart Wetche, som er militærassistent for NATO's generalsekretær, Anders Fogh Rasmussen. Hun er ikke alene. Foruden livvagter og piloter er generalsekretæren der også selv. Han har netop besøgt repræsentanter for den libyske overgangsregering. Uden for flyet har en gruppe på 60-70 militsfolk med automatvåben samlet sig. Stemningen er anspændt. Hvad ingen i flyet ved er, at militsfolkene har planer om at kapre det.

COBRA

Charlotte Ployart Wetche var militærassistent for Anders Fogh Rasmussens fra 2009 til 2014. Hun stod for den sikkerhedsmæssige koordination af generalsekretærens besøg i Libyen. Nogle uger op til besøget har både den franske præsident og den britiske premierminister besøgt det krigshærgede land. Derfor rejser Charlotte Ployart Wetche som en del af sin planlægning til London for at gennemgå de franske og britiske besøgsplaner.

- Det i sig selv var vildt spændende. Vi kommer ind i de klassificerede lokaler under Whitehall og Downing Street. Vi kommer ind i Cobrarummet - den britiske regerings kriserum. Det var også en noget anderledes opgave end at planlægge en almindelig militæroperation. Det var første gang, jeg var med til at planlægge en operation, hvor der både var fly- og flådestyrker og civile sikkerhedsfirmaer involveret. Det at planlægge en øvelse i Oksbøl virkede lige pludselig meget let, fortæller hun.

Lukket luftrum

Nogle uger senere sidder Charlotte Ployart Wetche så

i en bilkortege på vej igennem Tripoli. Hun har i samarbejde med et luftoperationscenter i Italien fået lukket luftrummet for civil trafik. Eneste fly på vingerne er et AWACS-fly, som cirkler over byen og holder øje med situationen på jorden. Fra sin bil koordinerer Charlotte Ployart Wetche kortegens bevægelser gennem gaderne. NATO's operation i landet er en ren luftoperation. Der er ingen NATO-støvler på jorden i det nordafrikanske land, så sikkerheden ligger udelukkende hos livvagter og sikkerhedspersonale fra en allieret ambassade. I en nødsituation kan holdet trække på en Quick Reaction Force, der er på et skib ud for kysten, men de kan være timer om at ankomme.

- Hvis der var gået noget galt, så var det ret lang tid, vi skulle holde stand på et hotel, inden de kunne være hos os. Både i bilen og under møderne havde jeg kontakt op til flyet og til operationscentret i Italien. Vi havde afmærket bilerne, så de kunne ses fra luften. Det gjorde det lidt mere betryggende at vide, at der var nogen, der kiggede ned på os. De vidste, hvor vi var, og hvor vi ikke skulle køre hen, men det var med nerverne uden på tøjet hele dagen, fordi vi ikke havde noget sikkerheds-setup af betydning, fortæller Charlotte Ployart Wetche.

Rockstjerne

Anders Fogh Rasmussen skal til et møde på et hotel i Tripoli. Her holder den libyske overgangsregering til. NATO's øverste repræsentant bliver modtaget som en rockstjerne, da han ankommer for at mødes med politikere, oppositionsledere, generaler og unge mennesker, der har været i skjult opposition til landets mangeårige diktator. Mødet forløber uden hændelser. Efter seks timer er det tid at forlade Tripoli. I lufthavnen står en belgisk C130 og venter på holdet. Klar til at flyve dem ud af landet.

Oberst Charlotte Ployart Wetche er nu i Karup, hvor hun er chef for Supportafdelingen i Operationsstaben. Foto: Flyvevåbnets Fototjeneste

Fra 2009 til 2014 var Charlotte Ployart Wetche militærassistent for tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen, da han var generalsekretær for NATO. Foto: privat

Militsfolk på landingsbanen

På køreturen mod lufthavnen får Charlotte Ployart Wetche en melding om, at den ene af deres alternative ruter nu er blokeret af en menneskemængde. I et kort øjeblik ser hun scener fra filmen Black Hawk Down, hvor amerikanske soldater bliver omringet af fjendtlige folkemængder, for sit indre blik. Men heldigvis forløber turen uden problemer. Det ændrer sig dog, da de kommer om bord på den ventende Hercules, der skal flyve dem i sikkerhed.

- Da jeg kommer op i cockpittet og spænder mig fast ved siden af Anders Fogh, så samler der sig nogle folk ude på landingsbanen foran flyet. De er delvist uniformerede og bevæbnede med AK-47. De begynder at stå og skændes, og de er tydeligvis uenige om noget. Pludselig begynder enkelte af dem at slås, og jeg ser en, der bliver slået i hovedet med kolben fra en AK-47, fortæller hun.

De har ingen anelse om, hvem de 60-70 bevæbnede mænd uden for flyet er. Men Anders Fogh forventer, at Charlotte Ployart Wetche styrer tiden, når han deltager i møder eller besøger indsatte soldater i missionsområderne. Hun har tidligere afbrudt både Obama og Putin, når de er gået over tid. Derfor tager hun en beslutning.

- Jeg siger, at nu går jeg ud og siger til dem, at de skal flytte sig, så vi kan komme af sted. Så mærker jeg en kæmpe stor hånd på min skulder. Det er en af livvagterne. Han presser mig ned i stolen igen og siger: Du går ingen steder! Så får han lukket alle døre og siger til

piloterne, at de bare skal starte op og vende flyet, så skal folkene udenfor nok flytte sig. Det gør piloterne så, og gruppen flytter sig. Vi flyver lavt ud over Tripoli, og da vi kommer ud til kystlinjen, kommer to danske F16-fly og lægger sig på hver side af Hercules'en. Det, tror jeg, var bedre end beroligende medicin. De fulgte os op i en vis højde, og så slap de os igen, fortæller hun.

Vanvittigt kvindemenneske

Flyet lander sikkert på den italienske flybase Sigonella. Her finder Charlotte Ployart Wetche og resten af gruppen ud af, hvad det egentlig var, der skete på landingsbanen i Tripoli.

- Vi får at vide, at gruppen, der samlede sig foran flyet, var en oprørsgruppe fra Benghazi. De har formentlig stået hele dagen og tygget khat. De kunne ikke komme hjem til Benghazi, fordi et eller andet vanvittigt kvindemenneske havde fået lukket luftrummet, så de havde besluttet sig for at kapre den her flyver, som var den eneste, der holdt i lufthavnen på det her tidspunkt. Så det var det, de stod og skændtes om, fortæller hun.

Charlotte Ployart Wetche fortæller det til generalsekretæren, men han tager det ganske roligt.

- Han siger, at vi jo havde fem timer, til vi skulle være ude af luftrummet, så vi kunne godt være svinget forbi Benghazi, fortæller hun. ■

DEBATINDLÆG modtaget fra
oberst Kurt Nissen Koch

SELVREFLEKSIONER PÅ FALDEREBET

DER KOM ET BREV FRA PERSONALEDIREKTØREN.

Personaledirektøren informerede mig om, at Hendes Majestæt Dronningen, efter Forsvarsministeriets indstilling, havde resolveret, at jeg afskediges på grund af alder med udgangen af december 2020.

Det gav anledning til nogle selvrefleksioner fra min side.

Næsten 40 fantastiske år med et væld af meget forskellige og spændende opgaver i stab og geled, nationalt og internationalt – sammen med brave soldater, gode kolleger og chefer.

Af brevet fremgår, at jeg skal henvende mig til Forsvarschefens sekretær med henblik på at aftale tid til en fratrædelsessamtale ved Forsvarschefen. Det gjort, kunne jeg begynde mine overvejelser om, hvad jeg gerne ville tale med forvarschefen om.

Jeg er sikker på, at chefvirke og vilkår for chefvirke ville være noget, jeg gerne ville tale med forvarschefen om.

Forsvarets overordnede udvikling er i sagens natur et resultat af forsvarets behov og de til en hver tid styrende politiske krav. Sådan må det nu engang være, men spørgsmålet er så, hvordan vi har formået at håndtere og implementere de mange forandringer i praksis.

Det skal være min påstand, at det har vi været rigtigt gode til i rigtigt mange år, men det er også min oplevelse, at vi de senere år har skabt et ledelsesmiljø, som er dybt undergravende for den militære kultur. Den kultur, der skal udgøre sammenhængskraften, når vi sendes ud i en militær operation i et af verdens brændpunkter.

”Vi er langsomt men sikkert ved at tage militæret ud af Forsvaret og chefen ud af ledelsen, og passer vi ikke på, risikerer vi også at tage soldaten ud af mandskabet”

I mine tidlige år som chef kunne det, i forhold til et foreliggende problem eller dilemma, være en overvejelse, at balancere sin chefvurdering imellem at gøre det rigtige (moralisk og etisk) eller gøre det rigtigt (følge bestemmelsen til bogstavet).

Det har altid været en grundlæggende præmis for mit chefvirke, at bestemmelser og direktiver skal efterleves. Når det er sagt, er det også min erfaring, at uagtet vi er gode til at skrive bestemmelser og direktiver, så kan det være svært for den, der skriver bestemmelsen, at overskue og beskrive alle mulige og umulige forhold og situationer til mindste detalje. Der vil i virkelighedens verden altid kunne opstå situationer, hvor selv den bedste bestemmelse ikke rækker, og det er så ikke mindst her, at vi med vores chefvirke og chefvurdering skal turde træde i karakter og træffe en chefbeslutning. Også selvom vi måske derved er nødt til at risikere noget af os selv. Efter små 20 år som chef, må jeg konstatere, at der fra tid til anden opstår dilemmaer, som selv de mest omfattende bestemmelser ikke har kunnet forudse, og hvor hensynet til eksempelvis Forsvarets omdømme eller soldaternes tarv vejer tungere.

Det ville jeg gerne tale med forvarschefen om.

For ganske få år tilbage ville man, hvis man stod i en sådan situation, kunne henvende sig til sin foresatte myndighed, som med respekt for en underlagt chef, ville tage umiddelbart udgangspunkt i, at chefen stod med en problemstilling, som efter denne chefs vurdering var ud over det sædvanlige, og som ikke umiddelbart har kunnet finde en moralsk og etisk acceptabel løsning indenfor det eksisterende bestemmelsesgrundlag.

Også på det punkt synes vores ledelseskultur at have ændret sig. Det er de senere år blevet mere og mere tydeligt, at vi chefer er blevet stadigt mere optagede af at dække os selv af, frem for at engagere os personligt og investere lidt af os selv.

”Vi har udviklet os til en flok angstbidere, som i vores bestræbelser på at dække vores egen ryg, gemmer os bagved bestemmelser som vi ofte ikke kan forklare eller forsvare, hvorfor vi hellere, for egen sikkerheds skyld, sender en anmeldelse til auditørkorpset frem for at træde i karakter som chefer”

Det ville jeg gerne tale med forvarschefen om

Jeg ved ikke, hvornår det begyndte at skride, men jeg kan ikke lade være med at synes, at noget af årsagen skal findes i to forhold. Det ene forhold kan meget vel bunde i, at vi med oprettelsen af de funktionelle områder fratog chefen sit helhedsansvar og dermed også en betydelig del af motivationen for at udøve chefvirke. Vi gik fra at være chefer til at blive forvaltere. Et andet forhold kan være åremålsansættelserne. Jeg kan fint forstå, at ansættende myndighed, fra tid til anden kan finde anledning til at fratage en funktion eller en grad, såfremt der ikke gøres fyldest, men den mulighed har vi jo altid haft. Det er tydeligt for de fleste, at mange kolleger, der er ansat på åremål, kan opleves ikke nødvendigvis beslutningssvage men primært optaget af at beskytte sig selv og være uangribelig i alle henseender. Ikke mindst i perioden op mod udløbet af åremålet, hvor der er noget på spil. Derfor kan jeg også godt følge de af vores yngre kolleger, som måske har svært ved at finde et "Fyrtårn" blandt os chefer. Desværre nok et forhold som må forventes at blive forstærket i takt med, at åremålsmodellen udbredes til også at omfatte de lavere chefniveauer.

"Vi bliver simpelthen nødt til at sadle om for alvor, hvis vi vil give vores soldater nogle chefer de kan få øje på og spejle sig i – og som de vil drage i mission og operation sammen med"

Det ville jeg gerne tale med forsvarschefen om.

Et andet emne, som er blevet stadigt mere tydeligt for mig i min seneste tjenesteperiode, er, at udstationeret personel efter min opfattelse diskrimineres i forhold til deres ligestillede i den nationale struktur. Det være sig i forhold til adgang til indstilling og optagelse på uddannelse og udnævnelse. Det skal retfærdighedsvist siges, at det gælder både befalingsmænd og officerer. Men det bør vi vel informere om, inden vi sender dem ud?

Det ville jeg også have talt med forsvarschefen om.

Når alt det er sagt, ville jeg også huske at sige ham tak for de næsten 40 fantastiske år, hvor jeg har været så privilegeret at få lov at prøve kræfter med – ikke alt – men med det meste af det bedste i en vekslen mellem stab og geled såvel nationalt som internationalt og sammen med brave soldater, gode kolleger, men hvor vi chefer har set til, mens der langsomt og næsten umærkeligt er blevet solgt ud af vores militære kultur. Den kultur som er hele fundamentet for, at vi kan virke i såvel fred, krise og krig. Jeg har selv en del af medansvaret for at lade det ske – og det beklager jeg.

Det ville jeg gerne tale med forsvarschefen om.

Som opfordret af personaledirektøren i brevet rettede jeg henvendelse til forsvarschefen for at aftale tid til fratrædelsessamtale.

Samtalen blev aftalt til 9. november 2020, men da jeg efterfølgende sendte en rejseanmodning til forsvarsstaben lød svaret, at der ikke var kutyme for at lave tjenesterejse fra udlandet (Szczecin, Polen) i anledning af fratrædelse ved pensionering.

Vi lader den lige stå et øjeblik.

Da jeg naturligvis ikke ønsker at belaste forsvarsets økonomi unødigt, har jeg annulleret min aftale, og jeg har samtidigt beklaget min manglende dømmekraft.

"Jeg synes, at det er fattigt og sølle og vi kan ikke være det bekendt"

Sådan har det ikke været altid, men sådan er det blevet. Det skete på vores vagt, og vi må spørge os selv; hvordan kunne vi lade det ske?

Hvorfor kommer det indlæg først nu, hvor han er på vej på pension, vil nogen måske spørge?

De, der kender mig, vil vide, at jeg altid har levet efter devisen, at INGEN nogensinde skal kunne sige, at "det kunne jeg godt have sagt".

Så tro mig når jeg siger, at jeg (og sikkert også et par andre) har forsøgt at adressere de nævnte temaer undervejs, men desværre uden sønderlig succes. Jeg havde derfor set min fratrædelsessamtale med forsvarschefen som min sidste chance, men det var der ikke kutyme for i mit tilfælde.

Jeg ser derfor Officeren som eneste mulighed for at dele mine refleksioner med ligestillede.

Måske står jeg helt alene med min opfattelse af ledelsesmiljøet, og så er det jo det. Men hvis ikke, håber jeg, at andre vil engagere sig i at rette op på fortidens synder. Det skal være min sidste anbefaling.

Jeg forlader Forsvaret som en glad oberst. Jeg føler mig meget privilegeret over at kunne se tilbage på en varieret og meget givende tjeneste med fantastiske oplevelser, hvor jeg har mødt en masse dygtige og engagerede mennesker og jeg vil gerne benytte mig af denne lejlighed til at takke alle, jeg har mødt på min vej - høj som lav - tak for med, og modspil - pas godt på vores forsvar. ■

HOD mener:

Kære Kurt

Dine pointer understreger meget af det, som vi i HOD længe har peget på. Og din historie om invitationen til fratrædelsessamtale, der så alligevel ikke er kutyme for, fordi du er udstationeret, med mindre du selv vil betale for en rejse, skrider til himlen. Det er et klokkeklart eksempel på, at den splittede organisation, som Forsvaret er blevet, slet ikke taler sammen.

Skal din bank handle etisk og ansvarligt?

Afgjort. Men hvordan ved du, at det ikke bare bliver ved snakken? Du kan vælge en bank, der er dybt forankret i de fællesskaber, der gør Danmark til et af de mindst korrupte lande i verden. Vi investerer med stort fokus på bæredygtige virksomheder, som har god moral og etik i højsædet.

Lån & Spar er ejet af bl.a. HOD. Er du medlem, ejer du os. Derfor får du højere rente, bedre vilkår og en ejerkreds, der er valgt til at varetage dine interesser.

Giver det mening? Ring 3378 1999
– eller gå på lsb.dk/hod og book et møde.

Lån & Spar

DEBATINDLÆG modtaget fra
major Robert Jensen

DEN SUNDE FORNUFT FINDES STADIG

MIN FAMILIE OG JEG HAR VÆRET UDSENDT til NATO's IT agentur i Haag siden september 2016. Og som tiden går, bliver ikke mindst vores børn ældre – og det er ikke uden konsekvenser for familien i fm. de regler, der omkranser en udstationering.

Som udsendt og med ejendom i Danmark står man i folkeregistret i Danmark som Statsudsendt – og det gælder hele familien. Dog sker der noget, når et af ens børn fylder 18 år, idet de jf. FPS BST 566 (den om udstationering) ikke længere kan stå som udsendte, men skal registreres som flyttet til udstationeringslandet.

En anden ting, der sker, når barnet fylder 18 år i Holland er, at barnet ikke længere er dækket af forældrenes sygesikring. Forældrenes sygesikring i Holland betales af Udbetaling Danmark, idet man som statsudsendt skal være dækket på samme måde, som hvis man var bosat i udstationeringslandet.

Og her sker så det uheldige, at når barnet nu ikke længere kan være registreret som statsudsendt, og heller ikke er dækket af forældrenes forsikring og forsikringen er lovpligtig, så må den udstationerede familie betale for forsikringen, hvilket er ca. 900 kr. pr. måned.

Dette anså undertegnede ikke som rimeligt, idet der i FPSBST 566-2, afsnit 10, fremgår at "Medarbejdere og eventuel medfølgende partner og børn op til det fyldte 21. år, skal ved udstationeringens start tilmelde sig udstationeringslandets offentlige sygesikring, hvis en sådan findes."

Så vi var både af den hollandske lov og den danske bestemmelse tvunget til at betale for en sygesikring, som det nationale støtteelement ikke længere havde hjemmel til at dække, selvom børn indtil det fyldte 21. år er en del af udstationeringen. Man ville dog gerne refundere eventuelle sygeomkostninger, skulle min datter blive syg, men ikke selve forsikringen.

Det var så her undertegnede blev lidt harm og skrev en klage til Forsvarsministeriets Personalestyrelse. For det kan ikke være rigtigt, at man som udstationeret skal pålægges omkostninger af denne art for et hjemmeboende barn, der i alle andre henseender betragtes som en del af den udsendte familie.

Og her er det så, at titlen på min artikel kommer ind, for i Forsvarsministeriets Personalestyrelse kunne man godt se og forstå problemstillingen og det uheldige i, at lovgivning og bestemmelse ikke helt er i tråd med hinanden. Den endelige afgørelse faldt ud til vores fordel, og vi kan nu glæde os til en refusion på næsten 17.000 kr. her lige før jul.

Om afgørelsen fører til ændringer i bestemmelsen kan man jo håbe på, da vores familie ikke kan være den første og nok ikke bliver den sidste, der oplever denne problemstilling. Nu har jeg fortalt min historie, så andre kan være opmærksomme på vilkårene. ■

STUDIESTART
28.01.21

MASTERUDDANNELSE I LÆREPROCESSER

EN TVÆRFAGLIG UDDANNELSE DER SKABER FORNYELSE

Master i Læreprocesser vil give dit arbejde mere indhold og bedre kvalitet. Du vil styrke og forny dine pædagogiske kompetencer, og du vil forøge din teoretiske viden inden for læring og læreprocesser, organisationsudvikling, evaluering, professionsudvikling og praksisforandring.

MÅLGRUPPER

Uddannelsen retter sig mod en række forskellige faggrupper og professioner. Den typiske deltager er beskæftiget med udvikling og forbedring af egen organisation eller har ansvar for andres oplæring, udvikling og læringsbetingelser.

Som eksempel kan nævnes sygeplejersker med uddannelsesansvar og undervisere med ansvar for pædagogisk nyudvikling og evaluering. Den retter sig endvidere mod personer ansat i HR-afdelinger eller udviklingsafdelinger.

SPECIALISERINGSMODULER

De første to semestre er fælles for alle studerende; på det tredje semester vælger man specialiseringsmodul:

1. Evaluering og kvalitetsudvikling
2. Forandringsledelse og arbejdsmiljø
3. Didaktik og professionsudvikling

ENKELTFAG

En række af uddannelsens moduler kan følges som enkeltfag. Du kan orientere dig om det aktuelle udbud på hjemmesiden.

Læs mere om
optagelse og priser
WWW.MLP.AAU.DK

AALBORG UNIVERSITET
EFTERUDDANNELSE

VI HAR TIDLIGERE SKREVET OM ET HOD MEDLEM, DER I FORBINDELSE MED EN UDSENDELSE TIL TYSKLAND I PERIODEN 2012-2016 OPTJENTE EN DEL MERARBEJDE, DER IKKE VAR MULIGT AT AFVIKLE UNDER Udstationeringen.

Ved hjemkomst medio 2016 blev alle timer nulstillet med henvisning til FPSBST 208-1 – hvor der dengang stod at ”merarbejde optjent under udstationering, som hovedregel ikke honoreres”.

HOD bragte i 2019 en artikel om en forhandling i en lignende sag i daværende Moderniseringsstyrelse (MODST), hvor MODST var enige i, at de danske arbejdstidsregler ”finder anvendelse uanset, om tjenestestedet er i Danmark eller i udlandet” – dette er anført i et referat fra 21. maj 2019.

Da medlemmet læste artiklen i Officeren, henvendte han sig til HOD for at få prøvet sin sag.

Status på sagen er, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) anerkender, at pågældende skal honoreres for sit merarbejde, men at dette skal undergå en kvalitativ vurdering. Resultatet blev et tilbud om en honorering med fradrag af 40% af timerne. Det

ville medarbejderen og HOD dog ikke acceptere, og HOD har derfor bedt om en begrundelse for den store reduktion samt henvist til, at man over længere tids optjening kun kan gå 3 måneder tilbage og reducere i timerne – dette med henvisning til aftalen fra OK18 om årsnormsbegrebet, hvor den kvalitative vurdering senest skal ske efter et kvartal.

HOD afventer tilbagemelding fra FPS.

HOD bemærker: Når man skal overholde de danske arbejdstidsregler ved udbetaling af merarbejde, betyder det, at arbejdstiden opgøres efter normperiodens udløb (et år). Herefter har man 1. kvartal i det nye år til at afvikle merarbejdet i forholdet 1:1, og herefter skal merarbejdet honoreres. Samtidigt skal den kvalitative vurdering senest ske efter 3 måneder, altså senest kvartalsvis.

Konsulent Steen Gøtsche

OFFICEREN

Nr. 6/2020, 29. årgang

ISSN: 2445-5326
Fagbladet Officeren er udgivet af Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD)
Olof Palmes Gade 10
2100 København Ø.
Tlf. +45 3315 0233
Fax: +45 3314 4626
www.hod.dk

Facebook: Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:
Oberstløjtnant Niels Tønning
+45 2237 3966
niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind
+45 5159 0742
vickie@hod.dk

Grafisk design:

Gregorius DesignThinking

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS
Dragstrupvej 12, Dragstrup
3250 Gilleleje
Annoncechef Casper Aistrup
cha@oceanmedia.dk
+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450
1/2 side: kr. 5.850
1/4 side: kr. 3.500
1/8 side: kr. 2.350
Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise annoncer, der strider mod bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 1/2021: 18. januar
Som udkommer: 10. februar

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den
1. december 2020.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden
1. juli 2017 – 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via trykkeriet Jørn Thomsen Elbo A/S certificeret efter følgende internationale standarder:
ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, FSC-certificering og SvaneMærket.
Magasinet er trykt på miljørigtigt papir med vegetabiliske farver.

22

- Det er det ukendte og det uforudsete, der gør det interessant. Alt er i spil. Du ved aldrig, hvad du kommer ud til. Du ved aldrig, hvornår telefonen ringer.

CS, kaptajn

Læs: Terror i metroen

Vedr. adresseændringer
kontakt venligst
HOD's sekretariat
Olof Palmes Gade 10,
2100 København Ø
Mail: hod@hod.dk